

tönkreteszti a kitünő katasztort. Az ellenzék szónokai *Setyerov* Szlávko demokrata, *Demetrovics* Juraj és *Popovics* Szvetisláv független demokraták, *Sztankovics* Szvetozár (Jovanovics-párti), *Moszkovljevics* földmivespárti és *Hodzár* szlovén néppárti voltak.

Radikális részről *Miletics* Vlada

Az ankét-bizottság ülése

Az ankét-bizottság kedden folytatta munkáját és az ülésen kihallgatták a közlekedésügyi minisztérium több tisztviselőjét. Elsőnek *Trebinjak* miniszteri osztályfőnököt hallgatták ki, aki kijelentette, hogy ő csak 1926 január elseje óta vezető osztályát és így semmi pozitív adatot nem tud. Azt hallotta, hogy az adamsthalai gyár igazgatója harminc százalékot engedett le a számlákból. Hasonlóképpen vallott *Mlade-*

szérbai parasztképviselő csatlakozott az ellenzék fejtegetéséhez. Végre a pénzügyminiszter arra kérte a bizottságot, hogy a szavazást erről a szakasról halasszák el, mert újabb stilizálásban fogja a szakaszt betervezni. A bizottság szerdán folytatja a javaslat tárgyalását.

novics tisztviselő is.

A bizottság kihallgatta *Risztics* osztályfőnököt is, aki kijelentette, hogy az adamsthalai gyár igazgatója egy ízben közölte, harminc százalékot hajlandó leengedni követeléséből, ha a számlákat likvidálják. Szerinte ezek után feltűnő, hogy a minisztérium teljes összegben fizette ki a számlákat.

A bizottság szerdán újabb tisztviselőket fog kihallgatni.

A kommunistapör vádlottjai élesen támadják a szociáldemokratákat

Rákosi Mátvás és társainak bünpöre a budapesti törvényszék előtt

Budapestről jelentik: A törvényszék kedden folytatta a *Rákosi Mátvás* és társai bünpörének tárgyalását. A tárgyalás megnyitása után az elnök azonnal *Rákosi Mátvást* szólította elő és folytatta hétfőn megszakított kihallgatását. *Rákosi* vallomásaiban részletesen foglalkozott a kommun alatti eseményekkel és kijelentette, hogy a népbiztosok tanácsában csak egy kommunista volt: *Kun Béla*, míg a többiek, mint *Jászai Samu*, *Peyer Károly*, *Vancák János* és *Böhm Vilmos* a legnagyobb ellenségei voltak a munkásság uralmának. Részletesen foglalkozott ezután a szociáldemokraták által kötött paktumokkal és különösen *Peyer Károly* működését bírálta éles szavakkal.

Az elnök: A váddal foglalkozzék és védekezzen.

Különböző kérdéseket intézett azután az elnök *Rákosihoz*, aki kijelentette, hogy semmi olyan kérdésre nem hajlandó válaszolni, amely a kommunista-

párt taktikai és technikai kérdéseivel kapcsolatos.

Az elnök ezután felolvasta *Rákosi Mátvásnak* a rendőrség előtt tett vallomását, mire *Rákosi* kijelentette, hogy ezt a vallomását visszavonja. A rendőrségen csak azért tett vallomást, mert tudta, hogy vádlott-társait kirozzák. Azzal fejezte be védekezését, hogy az, amit csinált, közönségszervező munkát, amiért más országban legfeljebb csak utlevélhamisítás miatt ítélnék el pár hétre, mert a szervezkedés még csak olyan stádiumban volt, hogy nem vétett az állami és társadalmi rend ellen. Az elnök kérdésére végül kijelentette, hogy ha alkalom lett volna rá, természetesen megismételték volna 1919-et, forradalmat azonban csak akkor csinálnának, ha erre meglennének a gazdasági és egyéb feltételek.

Gögs Ignácot hallgatta ki ezután a bíróság. Vallomásaiban elmondotta, az

volt a teendője, hogy *Öryvel* és *Hámán* Katóval megbontsa, sőt ha lehet megsemmisítse a szociáldemokratapártot. Arra nézve nem volt hajlandó nyilatkozni, kitől kapott és kinek adott pénzt. *Gögs* is hangsúlyozta, hogy a rendőrségen csak azért tett vallomást, mert megverték.

Azi elnök eléjertarta a hatósági orvosi bizonyítványt, amely szerint nem voltak rajta bántalmazás nyomai. *Gögs* kihívóan felelt az elnöknek, mire az rendreutasította. *Gögs* erre a rendre-

utasításra a következő megjegyzéssel válaszolt:

— Nem tudok a burzsodk szájaize szerint beszélni.

Az elnök ezért böjttel súlyosított egy napi magánzárkával büntette meg *Gögs*öt.

A bíróság végül *Hámán* Katót hallgatta ki, aki elmondotta, hogy azért csatlakozott a kommunista szervezkedéshez, mert úgy látta, hogy a szociáldemokrata-párt csak alássa és tönkreteszti a munkásmozgalmat.

Tizenkét halálos ítélet a Kemal elleni összeesküvők pörében

Tizenkét vádlottat felmentettek

Angorából jelentik: Az angorai törvényszék kedden hirdette ki az ítéletet a Kemal köztársasági elnök elleni összeesküvők bünpörében.

A törvényszék a pör fővádlottjai közül tizenkét képviselőt és magasrangú katonatisztet halálra ítélt; öt

vádlottat deportáltak és tizenkét vádlottat felmentettek.

A bíróság ítélete Törökországban feltűnést keltett, bár számoltak azazal, hogy az összeesküvés főtettesei közül többeket halálra ítélnék, ilyen súlyos ítéletre nem számítottak.

Óriási tüntetést rendeztek Moszkvában Rákosiék mellett

A moszkvai operaház diszelőadást tartott a magyar kommunistapör fővádlottai tiszteletére

Moszkvából jelentik: *Rákosi Mátvás* és a budapesti kommunistapör többi fővádlottja mellett nagyszabású tüntetést rendeztek Moszkvában. A tüntetésben Oroszország minden részéből a szovjetköztársaság számos vezetőtagja vett részt. A tüntetés az utcán kezdődött, majd átragadt minden nyilvános helyre, ahol igen elkeseredett hangok hallatszottak a magyarországi reakció ellen.

A moszkvai operaházban diszelőadást rendeztek *Rákosiék* tiszteletére. A diszelőadáson közel három-ezer ember vett részt és kitörő lelkesedéssel és tapssal fogadták azokat a szónokokat, akik a *Rákosi-pör*

vádlottjainak neveit említették.

Az előadáson *Pogány József* volt magyar népbiztos nagy beszédet tartott a magyarországi politika ellen, méltatta *Rákosi Mátvásnak* a nemzetközi munkásmozgalmában elért sikereit és kifejtette, hogy Oroszországnak minden eszközt meg kell ragadnia arra, hogy *Rákosi Mátvásnak* és társainak semmi baja ne történjék.

Pogány József végül felolvasott egy memorandumot, amelyet megküldenek minden európai szocialista pártnak és amelyben tiltakoznak a magyarországi kommunista mozgalom elfojtása és *Rákosi Mátvásék* bebörtönzése ellen.

Elmélkedés

Irtó: Balla Boris

— Nézzen ki már, nagyságos ur, az uccánkba egyszer, úgy, ahogy kislukorában tette — mondotta az öreg gazdasszony és gyönyörködve hajtotta oldalra a fejét — milyen derék ember lett azóta az uriból és milyen híres. Aztán örül-e a sorsának?

— Bizony, bizony. Valahogyan minden jól sikerült, muszáj hát örülnöm..

Az író kikönyökölt az ablakpárkányra, maga mellé tett egy skatulya cigarettát és elhatározta, hogy álmódzni fog. A fővárosban gyakran beleképzelte magát ebbe a helyzetbe: hogyan fog majd ernyedten, jólesően ábrándozni a kisvárosban, ahol született és első, bizonytalan tapogatózásait végezte az élettel szemben, hogyan fog a hús nagyszülői házban kéjesen elnyújtózni a puha tudattal, hogy félénk tapogatózásai sikerültek ime, s életutja most már szilárd, kényelmes és irigyléreméltó.

Tenyérébe hajtotta állát és tekintéssel végigfutott a csendes álmodó, egyenes uccán, amely a főtérbe torkollott.

— Mennyit szaladgáltam errefelé és minden sötét kaputól megijedtem. Milyen ostoba kis kölyök voltam — gondolta s azután jólesően nyújtotta ki derekát — most nagy író vagyok, ez bizonyos. Mily kedves ötlet volt ez, idejönni, Pihenek a régi, egyszerű házban, a visszamaradt és primitívlelkű kisvárosban. A szerénység luxusát élvezem.

Szeszélyes vagyok és eredeti — ez kétségtelen. Nagy író vagyok... — ismételte és érezte, hogy elmosolyodik.

— Milyen érdekes lehet, ha így, az elmélkedéseim során, mosolyogni kezdek — gondolta és hamar megfordította a fejét, hogy megnézzék magát az ablaktükörben. Hosszasan nézte a saját arcát és meg volt elégedve. Azután ismét kihajolt az uccára. Alatta, a pinceablakból, fehér, nagytestű macska somfordált elő: minden porcikája, izma, ina, szőreinek remegése gyanakvást lehel az ellenséges világ felé. Jobbra és balra sunyított, nesztelenül és kényesen, a kerékvágásokban összegyűlt víztócsákat kikerülve, átlendült a tulsó oldalra, ott puposra görbítette a hátát és vadul, ragadozó bátorsággal vetette fel magát az egyik gesztenyefára.

— Mint *Risskó*, ez a nagyfűlű, buta lump, úgy veti magát mindenre, ami szép és ami virul — gondolta ellenséges érzelmekkel az író, akiben még ott kóvályogtak az intrikák, irigységek és irodalmi pinceharcok mérges gőzei. Ez a *Risskó* nevű író társa mesterebernek nevezte őt, mert darabjai tömegsikeret arattak.

— Olyan, mint ez a sunyi macska... mit tudják az emberek! Ma flört, halota és látványosság kell a publikumnak — elmúlt a nagyképi tragédiák, az érzelmességek kora. És híres vagyok, gazdag vagyok. Pukkadjanak meg miattam!

A lány, tisztá haragszóra akart figyelni, el szeretett volna merülni az otthon meghitt hangulataiba, de hirtelen újabb és újabb arcok toltak eléje:

rosszakaratúak, cinikusok. Látta önmagát, mint alázatos kezdőt és mint dolyfős beérkezett. De különösen látta azt az árt, amit fizetnie kellett a nagy utért. A cinikus arcok csak akkor enyhültek meg, amióta ő is cinikus lett. Az élete kereke megfordult. Ő felledült, de a kerék alja sok mindent letiport alatta. Azt, ami volt és amiben hitt. Az utóbbi időben már csak az fájt, hogy eltiport hitéért őt teszik felelőssé. Verekedéseket, ocsmányabbakat a kocsisokénál, látott maga előtt — szellemi biciskákkal. Folytonos hadakozást. Ő is megszokta, ideológiájukhoz hozzászokott s végeredményben belátta: ez az irodalom, ez is élet! Épp olyan csunya közelről, mint bármi más. Élet... és ő jól tudott élni.

Vele szemközt a két gesztenyefa sűrű, teli lombzata épp úgy magabizsivta és különös, bizonytalanul szikrázó, átszűrt színekre és árnyakra bontotta a tűnő nap ferde sugárkévéjét, mint régen, gyermekkorában, amikor szintén itt, a nyitott ablakon kikönyökölve készült a másnapi leckére, mi alatt háta mögött, az ebédelőben, a nagyanyja ide-oda csoszogott. Ezt a pillanatot jól ismerte ilyenkor becsapta könyvét és nem tanult tovább. »Az alkony megjött — mondogatta ravasz extázissal nagyanyjának — s elhozta muzsáimat. Irni fogok.« Nagyanyja pedig mindannyiszor azt felelte: »Legálább sugnának ezek a te muzsáid egy kicsit, amikor algebrából beszokszol.« Ő azonban leült az asztalhoz és írt és írt és akkoriban nagyon lelkesedett.

— Milyen régen volt mindez — sóhajtottá erőteltett fölényvel, de valami kellemetlen izt érzett még most is utána szájában.

Az embereket, akik ablaka alatt elhaladva, zavartan és megilletődve köszöntek fel neki, a nagy fővárosi írónak, alig vette észre. Senkivel sem érintkezett s elhatározta, hogy rejtélyes szfinxként fog járni-kelni a városban, mert nem igen volt biztos benne, hogy személye is annyira tudna-e hatni, mint a híre.

Három barnafoltos, szomorú, kocsonyásszemű tehenet hajtottak el ablaka alatt. A másik templomban is harangoztak. A gesztenyefákon végigszántott a szél, amely a hegyekből jött és szomorú füttyöréssel rohant el ablaka mellett. Felkavarta az ut porát. A kapuk bolthajtása alá, a fák lombjai közé, az ereszek peremeinek mentében mind mélyebb és mélyebb árnyak kezdtek lopóznai. Az író cigarettázott és nem mozdult. Azután nem is cigarettázott többé. Félig lehunyt szemét és gondolkodott. Valami sejtelmessé remegés szántott végig benne és felbolygatta a rája kövesedett életpózt. Régmúlt idők atavisztikus beidegződése megmozgatta benne azt a vágyat, amely, mióta nagy ironnak neveztek, számítássá transzformálódott benne. Vágyat érzett — írni akart. Mint valaha. Ilyenkor szokott alkonyatkor, ilyenkor álmodott, ilyenkor valóban szépnek, nagyon szépnek talált mindent, de mindent és ilyenkor könnyek jöttek a szemébe. »Ostoba kölyök voltam...«

KISEBBSÉGI ÉLET

Juriga Nándor igazgatói pörét tárgyalta a pozsonyi törvényszék. A pör előzményei a három év előtt tartott községi választásokig nyúlnak vissza. A szlovák néppárt 1923 július 8-án Nádason négyülést tartott. A gyűlés első szónoka Juriga Nándor volt, aki kijelentette, hogy a csehek meg kell értenék, hogy a másikat szónok, Tománék Flóris is tájékozott a csehek elleni gyűlölettel és azt mondta, hogy a prágai kormány csupa tolvajból, panamistából áll. A lobogó sörényű, ludák fenegyerek: Juriga meghunyászkodva állott a bíróság előtt és azt vallotta, hogy szavainak a csendőrség más értelmét tulajdonított, mert ő a cseh nemzetet mindig szerette és barátja volt mindig a nagy szláv föderáció eszméjének. A csendőrség a beszédet egészen kiforgatta értelméből: felhozott néhány példát a parlament mentelmi bizottságából, ahol nem egyszer jót mosolygottak a csendőri jelentéseken, amelyek a képviselők beszédeit meghamisítva adták vissza. Tománék páter azzal védekezett, hogy abban az időben tényleg sok volt a panama, hisz magának Masaryk elnöknek is be kellett avatkozni és rendet teremteni. A bíróság nem hozott ítéletet, mert csak Veverka csendőralhadnagy jelent meg tanúként, a többi csendőrtanú és Jurigák tanúi sem jelentek meg a tárgyaláson.

*

A cuzista szónokok ismételtén felvonultak Szele Béla dr. brassói magyar képviselő ellen. Pap Valér hosszabb beszédben támadta a magyarság képviselőit. Azt hangoztatta, hogy összegyegyztetheletlennek tartja az antiszemita eszmékkel azt, hogy Szele Béla dr. olyan lapnak áll az élén, amely lapot a Grünfeld-Kahána zsidó cég irányít. Felolvasta Szele Béla dr.-nak a Brassói Lapok kiadójával 1912-ben kötött szerződését, amelyből kiemelte Szele Béla dr.-nak azt a kikötését, hogy a lapban egyetlen cikk vagy közlemény sem jelenhetik meg az ő akarata és beleegyezése nélkül. »Ebből látható — mondotta — hogy Szele Béla dr. az egyedüli szellemi vezetője annak a lapnak, amely a legrosszindulatúbb támadásokat intézte Románia ellen. Amit azonban Szele Béla a háború folyamán és a háború előtt írt és mondott, azért felelősségre vonni nem lehet, hiszen akkor Szele Béla dr. még idegen állampolgár volt. De nem türhető, hogy a háború óta a lapjában olyan dolgokat ír, amelyek élénk visszatetszést keltettek a román közvéleményben.«

*

Az erdélyi magyar párt marosvásárhelyi tagozata Ugron András pártelnök elnöke alatt intézőbizottsági ülést tartott, amelyen az intézőbizottság egyik tagja felhívta a párt figyelmét a polgári iskolára, egyúttal az iparos és kereskedő tanonciskolára is, amelyekben a magyar nyelvű tanítás, mert a következő tanévben már csak román tantervű osztályokat szándékoznak megnyitni. A felszólaló kifejtette, hogy a város polgárainak határozottan joga van ahhoz, hogy a tanonciskolában párhuzamos magyar nyelvű osztályokban taníthassák a magyar ifjúságot, mivel ezeket az iskolákat kizárólag iparosok és kereskedők tartják fenn, akiknek 90 százaléka magyar. A magyar tannyelvű iskolához a magyarságnak annál is inkább joga van, mert amikor a város még a háború előtt ezt az iskolát átadta az akkori magyar kormánynak, az átadási oklevélben feltétlenül kikötötte, hogy a tanítás nyelvének mindenkor a magyarnak kell lennie és ha a kormány ezt a feltételt nem tartaná meg, az iskola épülete vissza száll a városra. Az intézőbizottság egyhangúlag elhatározta, hogy a kérdést felkarolja és állandóan

felszínen tartja. A Brassói Lapok szerint a polgári iskola ügyét a községi tanács legközelebbi ülésén tárgyalják azzal a beadvánnyal kapcsolatban, amely több száz polgár aláírásával érkezett a városhoz. A tanonciskolák magyar tagozatai érdekében a Magyar Iparos Egyesület, valamint a Kereskedő Társulat erőteljes akciót kezdettek.

*

Tarnóczy Lajos biharmegyei református esperes, az erdélyi magyarság demokratikus csoportjának vezetője »Ezt üzenem nektek« címen vezércikket írt a Nagyváradi Naplóban. A cikkben Tarnóczy élesen visszautasítja azt a vádat, hogy pártbontásra törekszik. »Nálunk — írja — a magyar egység csahosai közül a tenorista fajtestvér jár elől és a többi fajtestvér az asztal alatt tapsolt neki. Zágóni azt írja, hogy ő élénk figyelemmel kíséri a párt életét. Kérdem, elkerülte ezt az élénk figyelmet az a tény, hogy az ellenem kiadott szennyíratok garmadaszáma hevernek a magyar párt helyiségében, hogy a

szennyíratok horitékát a magyar párt írógépén a magyar párt napidíjasai címezték? Tud-e arról, hogy a titkári állásról Kemény Béla dr., Kövér Béla lemondott? Hallotta-e, hogy Adorján Emil miért nem vett részt a képviselőválasztások agitációján? Nem kérdezte meg, hogy hányan maradtak még a párt vezetésében azok közül, akik a demokratikus gondolkodást képviselik? Nem hallotta még, hogy egy terrorfiu játszik benn a főtűkari állással, páratlan napokon lemond, páros napokon visszavonja a lemondást és a vezetőséget a trombita és a legújabb husos fazék melől nincs Isten fia, aki elmozdítsa és közgyűlést verekedjen ki. Ha olyan hangos fiu ez az ismeretlen kis Zágóni befelé a pártban, miért nem tud közgyűlést összehívni? Nem vette még észre, ez a tapasztalatlan suldó riporter, hogy minden megváltozhatott a világon, de Biharban a magyarságot csak azok akarják kisajátítani maguknak, akik 1910-ben egy vesztegetésben fogant párturalom haszonélvezői lettek?«

Ujabb hat löporraktár robbant fel Dower mellett

Az amerikai municiórobbanásnak eddig tizenkilenc halottja és négyszáz sebesültje van

Newyorkból jelentik: A morristowni arzenálban történt robbanás katasztrófája még nem tekinthető befejezettnek.

Hétfőn Dower mellett ismét hat újabb löporraktár röpiült a levegőbe és attól tartanak, hogy a robbanások a még épségben lévő többi tizennégy löporraktárra is áttérjednek.

A mentési munkálatokat az újabb explózió következtében abba kellett hagyni, mert a katasztrófa színelvét nem lehet megközelíteni.

Eddig tizenkilenc horzalmasan megcsonkított holttestet találtak, a sebesültek száma pedig négyszázra rug.

A Newyorktól mintegy hatvan kilométerre levő municióraktárakban történt robbanások még Newyorkban is hallhatók és az erősebb de-

tonáció áthatol a legnagyobb newyorki zajon is. A robbanás erejére jellemző, hogy a robbanások színhelyétől huszonegy kilométerre levő egyik gyárban találtak egy halottat, akít gránátszilánk és légnymás ált meg.

A robbanás környékéről menekülő emberek között többen elmezavar tünetei mutatkoznak, úgyhogy ezeket a szerencsétleneket elmeegógyintézetbe kellett szállítani. A menekültek egyelőre a katasztrófa színhelyétől husz kilométer távolságban táboroznak. A romok között tolvajok garázdálkodnak és dacolva a veszedelemmel, feltörnek az elhagyott lakásokat.

Coolidge elnök segélyakciót indított a menekült lakosság érdekében és a segélyezési akciót kiterjesztik az Egyesült-Államok egész területére.

Caillaux londoni sikere megszilárdítja a francia kormány helyzetét

Az angol-francia adósságrendező egyezmény megkötésénél Franciaország valamennyi kívánságát teljesítették

Párisból jelentik: Caillaux londoni sikerét leplezetlenül elismeri és érdeme szerint méltatja a francia sajtó. Nagy meglepéssel állapítják meg a lapok, hogy

a londoni tárgyalások várakozáson felül hamar és kedvező eredménnyel végződtek és Franciaország legfontosabb kívánságai, mint a moratórium, a biztonosság klauzula és a világháború alatt elzárított aranykészlet visszavásárlása egytől-egyig teljesedésbe mentek.

A szerződés nyolc fejezetből áll, de magánál a szerződésnél is fontosabbak a függelékek és kísérő levelek. A szerződés hatvanöt évi törlesztésben állapítja meg az annuitások fizetését, a törlesztések átlaga tizenkét és félmillió font, de úgy, hogy az első öt évre négy-öt-hat-hét, illetve nyolc millió font esik csak és így a Matin szerint

Franciaország hatvanszázalékos engedményt kapott angol tartozásaiból.

Az első öt évi csekély törlesztés felé a moratóriummal és csak har-

minc év után kell pótolni az első évek csekélyes törlesztéseit.

A biztosítási függelék egy kísérőlevél tartalmazza, amely ugyszólván

becsületszóra tett ígéretben ad jogot Franciaországnak arra, hogy »a fizetéseket ideiglenesen felfüggesztesse, vagy a megállapodás revízióját kérhesse, ha a frank esetleg árzuhanást szenved, vagy a német Dawes-fizetések elmaradnának.«

Egyik függelék a következőket tartalmazza: »A francia jegybank a háború során az angol kincstárnál elzárított ötvenhárom milliós aranykészletet továbbra is beállítja mérlegébe és olyan feltételek mellett, amint azt az angol-olasz egyezmény megállapítja, vissza is vásárolhatja.«

Külön egyezmény foglalkozik az angol és francia jegybank együttműködésének szükségességével.

A tizenegy hónapig tartó angol-francia adósságrendező tárgyalások után most, hogy Caillaux diadalmasan tért vissza Párisba,

Caillaux londoni győzelmének helppolitikai hatása is érezhető lesz és bizonyos, hogy az angol pénzpiac is erősen támogatni fogja Caillaux szanalási tervének keresztülvitelét.

A tárgyalások ebben a kérdésben ugyan még nem indultak meg, de azon az első összejövetelen, amelyen Caillaux hétfőn Montague Normanak, az angol nemzeti bank kormányzójának vacsoráján résztvett és amelyen a londoni City legnagyobb bankcégeinek tulajdonosaival volt együtt, már alkalma volt Caillauxnak bizonyos nagyjelentőségű megbeszélésekre.

Német mérnök öngyilkossága a beográdi országuton

Megállapították a talált holttest kilétét

Beogradból jelentik: A Beograd-visanieváci országuton — mint a Bácsmegeyi Napló megírta — hétfőn reggel egy holttestre bukkantak, amelynek nem tudták megállapítani személvazonosságát, mert semmi iratot nem találtak a zsebeiben. Az első pillanatban büntényre gondoltak, de csakhamar kiderült, hogy öngyilkosság esete forog fenn.

A beográdi rendőrségen kedden délelőtt megjelent egy nő és közölte, hogy ő felismerte az országuton talált holttestet. Elmondta, hogy az országuton talált holttest Joben Hermann német származású mérnök holtteste. Joben Hermann Prilepen volt alkalmazásban, de nyomorgott és emiatt már régóta az öngyilkosság gondolatával foglalkozik.

A rendőrség, miután minden jel arra mutat, hogy Joben Hermann öngyilkos lett, beszüntette a további nyomozást.

Salzburgban lesz

a kisebbségek őszi konferenciája

A nemzeti kisebbségek ügyét nemzetközi döntőbíróóság elé utalják

Bécsből jelentik: Mint ismeretes, a Népszövetségi Ligák Nemzetközi Uniója Londonban és a Wales-tartományban levő Aberystwithben tartotta meg ezévi rendes közgyűlését. Kilenc napig tartott a tanácskozás. A gyűlésen ki-tűnt, hogy Anglia is orvosolni óhajtja a kisebbségek sorsát. Sir Willoughby-Dickinson élesen foglalt állást Mello Franco genfi nyilatkozatával szemben, Sir Valter Napier angol delegátus olyan perrendtartási javaslatot dolgozott ki, amely Magyar Gyza egyetemi tanár ismert tervezetének lényegét is felöleli. Van Overbeke előadó olyan ideális javaslatot állt elő, amely a nemzeti kisebbségek ügyét nem a népszövetség, hanem kizárólag a hágal nemzetközi döntőbíróóság hatáskörébe tartozónak jelöli meg.

A magyar delegáció elfogadta ezt a javaslatot, de azt a kért is előterjesztette, hogy a Magyar-tele javaslatban foglaltakat csatolják utólag az angol javaslatához. Ennek a két javaslatnak összeolvasztására albizottságot választottak, amely Bacher hollandiai ügyvéd-nő elnöklésével teljes harmoniába fogja hozni a két javaslatot. Ennek letárgyalása a Salzburgban összeülő őszi ülésen fog bekövetkezni.

RUFF

csokoládé

ma már mindenütt kapható!

CIRKUSZ

Szürrealizmus

A költővel beszélgettünk délután négy óra felé az ablaknál. Néztük a körutat. Barátom, több modern szépirodalmi lap munkatársa és a »Szürrealizmus« áldásait fejtegette előttem. Több okot sorolt fel annak bebizonyítására, hogy a szürrealizmus miért a legjobb művészi irány. A végén az a benyomásom volt, mint mikor az ember elolvass egy keserűvízes plakátot, hogy ez mi minden ellen jó.

— A szürrealizmus — mondotta a barátom — az a művészet, mikor az ember csak lát és nem köti össze a dolgokat értéktelen reflexiókkal. Mindent meglátni és leírni úgy, ahogy látom.

És a következő versenyt eszeltük ki.

Mindketten leülünk az ablak mellé és elkezdjük írni, amit az uccán látunk. Aki öt perc alatt több dolgot tudott meglátni és értelmesen leírni: nyert.

Munkába fogtunk s öt perc múlva megmutattuk egymásnak a kész dolgozatot. Az olvasó megítélésére bízom, melyik pályamű tökéletesebb.

Az enyém

Ucca. Kétoldalt házak. Házak fölött égbolt. Két felhő megy rajta át, egyiknek a széle rojtos és olyan formája van, mint egy kanálnak, a kinek az egyik felét lelőtték, a fele pedig meggömbült. Házakon ajtók. Ablakok is. Szemben sárga ház. Tetején kémény. Ablakokból feketeruhás nő néz ki fehér arccal. Vörös szája. Kikönyököl, egyik karján felcsuszik a blúz. Lent villamos. Megy, hatos számu. Két katonát átmegy a sinen. Egyiknek piros az orra. Másiknak fekete a cipője. De csak az egyik látszik. Feketeruhás nő siet, megfordul, visszanez, cilindres ur csóválja fejét, zsebéből újság lóg ki, újság kiesik. Kiskutya keresztülzalad rajta. Téglaleesik épülő házról. Csörren. Ur elesik. Rendőr odamegy, fejbeüti, rákiabál, hogy ne csoportosuljon. Rendőr hangja másodtenor. Szemben lévő nő most idenez, rámnéz, kacint, int valamit nekem. Lent, kapu alatt munkás áll. Káromkodik. Pucolja a ruháját. Zsákot akar felemelni. Zsák fehér. Egyik oldalán ránc. Munkás felnéz. Ránéz a barátomra, aki mellettem ír és azt kiabálja fel neki: »Az áldóját az urnak, még van képe tátani rám a képét, míg én itt kinlódok, a teremtetésit neki.«

Öt perc.

Az övé

Házak. Egyik másik mellett. Másik egyik mellett. Felhő, mint dűnyha. Szemben sárgásbarna ház, piszkos ablakok. Egyik ablakon kreol nő ingbluzban. Nyaka kétoldalt be van határolva, bluzán egyik gombon két kis madár. Kövér kereskedő kinéz a boltból, abban a pillanathban csődöt mond. Lent bezárnak egy bankot. Reklámmember, fejével lefelé, tótágast. Szemben lévő nő ebben a percben idenezett, ráncacsintott. Mintha mondana is valamit, úgy látszik a nevemet. Legalább is a kezdőbetűit. Villamos keresztülmegy emberen. Egyik darab szürkésárga. A bácsi, úgy látszik, tud angolul. Ember megy, görbén. Valaki a házból kályhát dob le rá. Lent, kapuban munkás emel zsákot, most felnéz és mellettem író barátomnak a következőket mondja: »Az áldóját az urnak, még van képe tátani a képét rám, míg én itt kinlódok, a teremtetésit neki.«

Öt perc.

Karolyi Feri

Magyar állampolgárok
százmillió kártérítést követelnek Jugoszláviától

A hágai döntőbiróság tárgyalja a vagyoni jogi kereseteket

Hágából jelentik: A jugoszláv-magyar vegyes döntőbiróság július ötödikétől kezdve tárgyalja a magyar állampolgárok által Jugoszlávia ellen benyújtott vagyoni jogi kereseteket. A döntőbiróság elnöke Gustav van Sutea, a hágai felebbviteli bíróság bírója. Jugoszláviát dr. Szubotics Dusán, a semmitőszék elnöke és dr. Arangyelovics Dragoljub egyetemi tanár, Magyarországot dr. Zoltán Jenő volt igazságügyminiszter képviseli.

Hét ügy került tárgyalásra a döntőbiróság előtt. Gróf Born, aki magyar állampolgár, de a trianoni szerződés életbelépte előtti időben felvette a német állampolgárságot is, aziránt nyújtott be keresetet, hogy Szlovéniában fekvő birtokait oldják fel a szekvesztrum alól. Követelését azzal indokolja, hogy német állampolgársága csak ideiglenes volt és így birtokait nem lehet a versaillesi békeszerződés szerint szekvesztrálni. Az Ogulin-Landesgrenze részvénytársaság a líkai vonal mentén levő ingatlanaiért és berendezésért követel kártérítést, mert azokat a horvátországi forradalom után, mint gazdátlan birtokot, az állam kisajátította. A felperes társaság jogi képviselői amellett érvelnek, hogy a birtok nem volt gazdátlan,

mert a forradalom után mindent leltárba foglaltak és tulajdonjogukat fenntartották. Dr. Szubotics Dusán a döntőbiróság illetékességét vitatta, mert a trianoni szerződés 250. szakasza értelmében a döntőbiróság csak a kétségtelenül megállapított tulajdonosok reklamációinak elbírálására illetékes. Egy Kemény nevű magyar állampolgár százhatvan millió dinár kártérítést követel a jugoszláv államtól horvátországi bányáiért. A bányát elkobozták, mert a koncesszió jogát nem jelentette be az elrendelt határidőn belül a hatóságnak. A bányajogot másnak adták oda. Az állam jogi képviselője ebben az esetben is kétségbevonta a döntőbiróság illetékességét, azonkívül kifejtette, hogy a felperes valóban elvesztette minden igényét a bejelentési kötelezettség elmulasztása folytán. Ezenkívül még négy kisebb ügy került tárgyalásra.

A döntőbirósági tárgyalások nyilvánosak és a hágai jogakadémia hallgatóinak, valamint a holland előkelőségek nagy számának jelenlétében folynak le. A felperesek ügyvédei francia és német nyelven mondják el argumentumaikat. A döntőbiróság a napokban meg is hozza ítéletét mindezekben az ügyekben.

Leszurta a felesége udvarlóját

A bajmoki gyilkosság a bíróság előtt

Keddén tárgyalta a szubotici törvényszéken Paylovics Án törvényszéki elnök büntető ügyben a szándékos emberölés bűntettét el vádolt Gál Antal bajmoki földművelő bűnügyét.

A vizsgálati fogságba került Gál Antal ellen az volt a vád, hogy június 12-én a bajmoki szállásokon késsel leszurta Bohák Józsefet, aki pár órai szenvedés után belehalt sérüléseibe.

A keddi fő tárgyaláson a közzvadás Csulnovics Ferdő dr. államügyész képviselte, a védelmet Ruby Gyula dr. ügyvéd látta el. A vádlott az elnök kérdésére kijelentette, hogy a vádat megértette, de nem érzi magát bűnösnek. Részletes kihallgatása során elmondta, hogy az elhalt régi szomszédja volt.

— Jól meg voltunk vele — mondta — csak egy esztendő óta nem hagytam békét.

Az elnök: Miért?

A vádlott: Mert odajöttünk az ő szállása mellé. Azt beszélte szeltemben, hogy nem nyugszik addig, amíg meg nem szökünk. Háromszor jelentettem az előjáróságnál, hogy fenyegetőzik, be is idézték és szigorúan megintették. Azon a szombat délutánon, amikor az eset történt, a feleségem kihajította a libákat két kislányommal a völgybe. Én bent voltam és a szállás körül dolgoztam. Egyszerre csak hallottam, hogy a feleségem és az egyik kislányom sivalkóznak. Erre odaszaladtam és láttam, hogy Bohák üti a feleségemet egy bottal. Amikor odaértem, Bohák rögtön nekem esett és felém csapott a bottal. Én hirtelen leguggoltam, hogy kikerüljem az ütést, de ekkor Bohák megfogta a nyakcsigolyámat. Most aztán ijedtemben megszurtam azzal a késsel, ami a kezemben volt, mert mielőtt odaszaladtam, salátát vágtam vele. Hogy hányszor szurtam és hol szurtam meg, azt nem tudom. Ezután bementem a szállásra, befogtam és elhajtottam a csendőrségre, ahol jelentettem az esetet.

Az elnök: Mit csinált a felesége?

A vádlott: Menekült.

Az elnök: Miért civakodott az elhalt a feleségével?

A vádlott: Nem tudom. Ha nem hal-

lottam volna sivalkózkodást, nem mentem volna oda.

Ezzel véget ért a vádlott kihallgatása és a tanukat szólították be.

Gál Antalné, a vádlott feleségét hallgatták ki először. Elmonda, hogy az elhalt Bohák szemét vetett rá. Mult év április havában kezdte szerelni ajánlataival üldözni.

— Rosszra kényszerített — mondta a fiatal, huszonhat esztendőss asszony, aki a tárgyalásra karján hozta el egy hónapos kis csecsemőjét — azt mondta, hogy csalam meg vele az uramat. Én elutasítottam és megmondtam neki, hogy nem hagyom el sem az uramat, sem a családomat. Rá akart venni arra is, hogy vegyek mérget és adjam az uramnak. Én mindezt megmondtam az uramnak. Azon a szombat délutánon, amikor kihajítottam a libákat a völgybe, a kis öt éves Mariska lányom mondta, hogy vigyünk botot, hátha a Bohák »cigány« megtámad. Vittünk is botot. Kint a völgyben én pipacsot szedtem, amikor egyszerre ott termett Bohák és megtámadta a kislányomat. Ez sirni kezdett. Én odamentem megnézni, mi a baj. Bohák azt mondta, hajtsam el onnan a libákat.

— Ez nem a te földed, a tiedben parancsolj — feleltem én.

— Mit, én nem parancsolok — mondta ő dühösen — és rámvágott, úgyhogy elesettem, de gyorsan felugrottam és kivettem a lányom kezéből a botot. Bohák megfogta a botot és ketten viaskodtunk a boton, én is fogtam, ő is. Ekkor azt mondta Bohák:

— Régen éhes voltam az életedre, most itt vagy, még ma iszom a véredből.

— A botot kicsavarta a kezemből és én segítségért kiáltottam. Ekkor érkezett oda, szaladva az uram.

— Még te is ide mersz jönni? — mondta Bohák — most veled is végzek.

— Erre az uramnak fordult és mellém megragadta. Ami ezután történt, nem tudom, mert én menekültem.

Filip Pál után a vádlott kis öt éves lányát, Juliskát vezették be a terembe. A kis lány odaállott a bírói emelvény elé és csendesen, bátran válaszolt az el-

nök kérdéseire. A botot nem ő, hanem Mariska néneje vitte. A botot azért vitték, mert félték, hogy Bohák édesanyjukat megveri. Látta, amikor Bohák a segítségükre siető apját megütötte és apja Bohákot megszurta. Tanuvallomása befejeztével hátrafordult a leánya a vádlottak padján ülő édesapjához, odalépett hozzá és megcsókolta.

Jeremics Risztó dr. és Perazsics Bozsádár dr. törvényszéki orvosok terjesztették elő ezután orvosi szakvéleményüket az elhalt sérüléseiről. A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert és a perbeszéd után meghozta a bíróság az ítéletet, mely szerint bűnösnek mondja ki a vádlottat, erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettében és az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy évi börtönrre ítélte.

Az elítélt felebbezett. A bíróság az ítélet jogerőre emelkedéséig a vádlott szabadlábra helyezését rendelte el.

A munkásbiztosítás
egyszerűsítését követelik
az orvosok

A beogradi orvosi kamara közgyűlése

Beográdból jelentik: A beogradi orvosi kamara, amelynek hatásköre a Vajdaságra és a Szerémségre is kiterjed, most tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen dr. Konstantinovic Koszta elnököt.

Az orvosok több fontos kérdést tárgyaltak le, amelyek az orvosok gazdasági helyzetére vonatkoznak. Elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki azzal a feladattal, hogy a munkásbiztosító pénztárak országos központjával tárgyaljanak a jelenlegi rendszer megváltoztatása végett. Az orvosok különösen azt kívánják, hogy a mai hosszas adminisztráció helyett a beteg könnyebben jusson az orvoshoz. Elhatározta a közgyűlés, hogy a Jugoszlávia és a Phoenix biztosító társaságokkal tovább folytatják a tárgyalásokat az orvosok élet- és rokkantsági biztosítása ügyében.

Részletes vita fejlődött ki a külföldi állampolgár-orvosok gyakorlatára ügyében. Elhatározták, hogy memorandumot terjesztenek be a kormányhoz, hogy a jövőben csak olyan külföldi állampolgárok folytathassanak orvosi gyakorlatot Jugoszláviában, akik középiskolai és egyetemi tanulmányaikat itt végezték. A jelenleg Jugoszláviában gyakorlatot folytató külföldi állampolgár-orvosokra vonatkozólag azt határozták, hogy fel kell hívni ezeket az orvosokat, hogy záros határidőn belül szerezzék meg a jugoszláv állampolgárságot.

Olaszországban

kézrekerült gyurgyevói szélhámos

Másnak az ingatlanára akart kölcsönt felvenni

Noviszadról jelentik: Furfangos vajdasági szélhámos került kézre a napokban Olaszországban, ahonnan most átszállították Noviszadra. Popics Ráda gyurgyevói földműves a szélhámos, aki Musicki Milorád, gyurgyevói szabóval a mult évi február elején Zsabaljra ment és ott felkeresték dr. Löwy György ügyvédet, akinek Popics Ráda Kosztics Ljubomir néven mutatkozott be és az ügyvédnek megbízást adott, hogy Kosztics Ljubomir zsabalyi lakos ingatlanairól készítsen telekkönyvi kivonatot. Amikor az ügyvéd a kivonatot beszerezte, Musicki és Popics bementek Noviszadra és végigírták a bankokat, ahol 12.500 dinár kölcsönt akartak Kosztics ingatlanaira felvenni. A Centralni Kreditni Zavod noviszadi fiókja kilátásba is helyezte a kölcsönt, ha a kölcsönösszeget a zsabalyi telekkönyvi hivatalban bekebelezte Kosztics ingatlanaira. Erre Musicki és Popics újra felkeresték dr. Löwy ügyvédet, akit a betáblázás keresztlivitelével és a bankkölcsön felvételével biztak meg.

A bank azonban, amelynek a két ember viselkedése gyanús volt, megtagadta a kölcsönösszeg kifizetését és erről értesítette Kosztics Ljubomirt, aki nagyon meglepődött és nyomban közölte a bankkal, hogy ő semmiféle kölcsönt nem kért. A bank erre feleletlenül tett a noviszadi rendőrségen, amelynek megkeresésére Musicki Milrad gyurgyevói szabát letartóztatták, ellenben Ráda megszökött.

Most, ötödik évvel utóbb, Popics Ráda a rendőrség kezére került. Popicsot a pávial rendőrség, miután semmiféle igazolóját nem volt és utlevél és vízum nélkül ment Olaszországba, letartóztatta és jogtalan határátlépés miatt elzárásra ítélte, majd büntetésének kitöltése után átadták a rakeki határrendőrségnek. Popics kihallgatása során elmondta, hogy Susakon át Olaszországba szökött, ahonnan Franciaországba igyekezett, onnan pedig szeretett volna kijutni Amerikába. Beismerte, hogy meg akarta csúni a bankot.

A rakeki határrendőrség Popicsot keddi reggel adta át a noviszadi rendőrségnek, ahonnan átkísérték a noviszadi ügyészséghez.

Visszahelyezték

hivatalába a felfüggesztett noviszadi kulturatanácsnokot

A fegyelmi tanács ítélete a fehér nadrág és a cigaretta affér-ügyben

Noviszadról jelentik: A közigazgatási bizottság fegyelmi tanácsa kedden foglalkozott dr. Markovics Giga noviszadi városi tanácsos fegyelmi ügyével. Mint ismeretes, múlt év június 6-án dr. Milovanovic Milovan noviszadi polgármester a polgármesteri hivatalban szokatlan éles hangon felelősségre vont dr. Markovics Giga városi kulturatanácsnokot, hogy miért jelent meg a közgyűlésen fehér nadrágban és miért jött be a polgármester hivatali szobájába kezében cigarettával. A polgármester és a tanácsnok között szóváltás támadt, mire a polgármester előbb egy havi fizetésének levonásával büntette meg a tanácsnokot, majd, amikor dr. Markovics megkérdezte a polgármestert, hogy milyen szakasz alapján róta ki rá a büntetést, a polgármester kiutasította a szobájából és amikor a tanácsnok azt felelte, hogy nem megy, behívatta a szolgáját és azzal akarta a tanácsnokot kivezetetni.

Dr. Markovics becsületsértést beperelt a polgármestert, a kiviszont felfüggesztette a tanácsnokot állásától.

A közigazgatási bizottság fegyelmi tanácsa egy év után vette tárgyalás alá az ügyet. Az ülésen dr. Perunics, a bácskai főispánság jogügyi előadója elnökölt. Jelen voltak Lakics János alpolgármester, Klein Mita és dr. Rajkovic Misa bizottsági tagok, dr. Prodanovic Mihály főügyész, Linczos Nenád, az építésiügyi igazgatóság képviselője és Szávnícs pénzügyi inspektor.

A fegyelmi tanács közel másfélórás tanácskozás után visszahelyezte állásába dr. Markovics Giga-t és miután dr. Markovicsot a belügyminiszter közben Pancsevóra helyezte át, elrendelte, hogy fizetésének visszatartott ötven százalékát az áthelyezés napjáig számítva egy összegben folyósítsák.

A miniszterek bejárták a bácskai árvízterületeket

Szardán Baranyába mennek át — A helyzet még mindig kritikus — Passaunál huszonnyolc centimétert apadt a Duna

Julius 21-ikén nyolc méter lesz Apatinnál a vízállás

Szomborból jelentik: Keddi reggel hat órakor különvonaton megérkezett Szomborba

Trifunovic Dusan hadügyminiszter
Jovanovic Vasa közlekedésügyi miniszter és Pucelj Ivan földművelésügyi miniszter,

Popovic folyamhajózási vezérigazgató, Jovanovic hajózási igazgató, Vlaskalin Milorad belügyminiszteri főinspektor, Jankovic és Zavisics belügyminiszteri inspektorok kíséretében.

Az állomáson Petrovic Milivoj főispán, Danjanovic tábornok, a szuboticei helyőrség parancsnoka, Rajics Szvetislav alispán, Beszaries földművelésügyi miniszteri osztályfőnök, Krotin Zlatoje, a szombori folyamhajózási hivatal vezetője és Cvejanov György polgármester-helyettes fogadták a minisztereket, akik a vasutról a vármegyeházára hajtottak. A miniszterek itt

meghallgatták Beszaries osztályfőnök referátumát,

aki hangsúlyozta, hogy a helyzet kritikus, mert Passaunál a víz az utóbbi napokban olyan hirtelen emelkedett, hogy

július 21. és 22-ike között Apatinnál a víz nyolc méter körül fog kulminálni,

ami jóval meghaladja a töltések magasságát. A helyzetet súlyosítja, hogy az állandó esőzés miatt a töltéseken a munka szünetel, holott a gátakat nemcsak erősíteni, hanem emelni is kell.

A miniszterek és kísérelők a jelentés meghallgatása után tíz autón Bezdánba mentek és onnan motorcsónakon bejárták az elöntött és veszélyeztetett területeket.

A motorcsónakok délelőtt két órakor kötöttek ki Apatinban, ahol a miniszterek megebédeltek és aztán vonaton Bo-

gojevóra utaztak. Bogojevóról este érkeztek vissza Szomborba, ahonnan Szardán Baranyába megy át a három miniszter.

A helyzet változatlan

Az árvíz-helyzet változatlan. A Duna menti vidékek nagy aggodalommal várják a kritikus július 20—22. közötti napokat, amikor az újabb árhullám leérkezik Jugoszláviába. Hétfőről keddre anynyiban javult a szituáció, hogy

Passaunál a víz kedden hirtelen 28 centiméterrel esett,

a töltések viszont annyira át vannak ázva, hogy a vártnál kedvezőbb árlefo-lyás mellett is számolni lehet a katasztrófával. A védőmunkálatok megfeszített erővel folynak úgy az első, mint a második gáton.

Apatinnál az első töltés koronáját 30—40 centiméterrel emelik, hogy a július 20—23-iki kulminációnál a víz át ne ömölhessen a töltéseken. A fenyegető helyzetre való tekintettel

magában Apatinban is építenek kisebb gátakat, mely a község alacsonyabban fekvő részeinek védelmére szolgál.

A második és harmadik tartalék-gát erősítését több száz ember végzi, akik főleg deszkákkal próbálják a töltéseket jó állapotba hozni.

A vízállás

A keddi napon a vízállás a következő volt: Duna: Passau 600—28, Bécs 368+15, Pozsony 547+21, Komárom 606+12, Budapest 580—3, Mohács 669+3, Bezdán 682+6, Apatin 764+8, Bogojevó 779+7, Palánka 670+7, Noviszad 633+4.

Dráva: Maribor 225—15, Zakány 186+14, Osijek 471+5.

A diktátoroknak nem tanácsos külföldre utazni

Botrányos tüntetés és véres összeütközés Primo di Rivera párisi látogatása alkalmával — A francia sajtó éles támadása a spanyol diktátor ellen

Abd el Krimet Reunionba száműzik

Párisból jelentik: Hétfőn este tíz órakor Párisba érkezett Primo di Rivera spanyol miniszterelnök, akit a pályaudvaron Briand miniszterelnök, Pétain tábornagy és a spanyol követség egész személyzete fogadta. A párisi rendőrségnek tudomása volt arról, hogy a spanyol diktátor érkezésénél tüntetésekre készülnek és ezért az egész pályaudvart rendőrök szállták meg, a készsültség fölött pedig maga a párisi detektívönök parancsnokolt.

Amint Primo di Rivera a vasúti kocsiból kiszállt, azonnal éles füty hangzott el

és többen harsányan kiáltották: — Eljen a köztársaság!

A rendőrség hamar elűmítette a tüntetőket és néhány percig nyugalom volt, abban a percben azonban, amikor a spanyol miniszterelnök elhagyta kíséretével a pályaudvart, felbomlott a rend és újult erővel tört ki a tüntetés. A tüntetők fütyültek és kórusban kiáltották Primo di

Rivera felé:

— Vesszen a diktátor!

A rendőrök és a tüntetők között összeütközésre került a sor, a melynek folyamán két rendőr megsebesült,

mert a tüntetők ellenszegültek és nem akarták engedni, hogy társikat letartóztassák. Egy tüntető az egyik rendőr karjába szurt és megszökött.

A rendőrség tizennyolc tüntetőt letartóztatott.

A diktátor egyébként még a jobboldali sajtó is hívósen fogadta, a baloldali sajtó pedig ellenséges hangon ír a spanyol miniszterelnökről.

A Quotidien azt írja, hogy Primo di Rivera kiderőszakolta a meghívást a francia kormánytól. A lap megállapítja, hogy

a francia hadsereg nem lesz büszke arra, hogy a Bastille bevételének évfordulóján el kell vonulnia olyan katona előtt, aki

nem szerzett katonai dicsőséget hazájának és nem dicselkedhetik fényes haditetteikkel, ha csak a zsránokságot nem tekintik annak.

A francia sajtó hangsúlyozza, hogy a párisi nép mély hallgatással ad kifejezést a Primo di Rivera iránti mélységes megvetésének.

Primo di Rivera kedden délelőtt koszorút helyezett az ismeretlen katona sírára, majd 11 órakor a köztársasági elnöki palotába ment és átnyújtotta Doumergue elnöknek az aranygyapjas rend keresztjét. Az Elysée-ből a spanyol diktátor a külügyminisztériumba ment, ahol már összegyülekeztek a marokkói konferencia spanyol és francia delegátusai. A szerződésen a spanyol delegátusok kérésére kisebb változtatásokat eszközöltek, majd megtörtént a szerződés aláírása.

Primo di Rivera az érdeklődő újságíróknak kijelentette, hogy

Abd el Krim a Madagaszkártól hatszáz kilométerre levő Reunionban fogja fölteni száműzetését.

A külügyminisztériumból Primo di Rivera a hadügyminisztérium épületébe hajtatott, ahová nemsokára megérkezett Caillaux is, aki repülőgépen tért vissza Londonból. A spanyol diktátor szardán résztvesz a hadügyminisztériumban a Bastille bevételének megünneplése alkalmából adandó diszebeden.

A milliárdos riporter

Az ifjú Vanderbilt interjúkörtön van Európában

Berlinből jelentik: Cornelius Vanderbilt, aki a világ egyik leggazdagabb dollárörököse, a német fővárosba érkezett, ahol pár napot fog tölteni.

A fiatal Vanderbilt, aki mint riporter járja Európát, huszonnyolc éves, meglehetősen elhanyagolt külsejű fiatalember. A berlini újságíróknak európai utjáról a következőket mondotta:

— Előtt hat évvel kezdtem a New York Herald-nál. Azután önállósítottam magam. Jelenleg három újságom jelenik meg Nyugatamerikában, továbbá két illusztrált lapom. Összesen nyolcezer alkalmazottam van. New Yorkban lakom.

— Mit csinál Ön Európában, missz Vanderbilt? — kérdezték az újságírók.

— Riportkörtön vagyok. Portrékat írok a nagy európai államférfiakról. Múlt héten Mussolinivel beszéltem, tegnapelőtt Pilsudszkyval. Finom dolog riporternek lenni!

Az egyetlen foglalkozás, ami Vanderbiltnek imponál: az újságírás.

— Mi a véleménye Európáról, a frankeséről és Németországról?

— A frankesés a háború következményei közé tartozik. A francia államférfiaknak nehéz fáradságukba fog kerülni, hogy a frankot a régi értékére emeljék fel. És noha gazdaságilag Franciaország sokkal jobb helyzetben van, mint Németország, vagy Anglia, mégis — ha gyors segítség nem érkezik — a frankesés hamarosan tönkretetheti ezt az országot. Ami Németországot illeti, Amerikában csodálva szemléltük a rentenmárka utját. Németország rövidesen teljesen ki fogja heverni a világháborút. A dollár mellett ma már a rentenmárka is uralkodik az európai pénzpiacot.

— Még egy indiszkrét kérdést Vanderbilt úr: mennyit hord magánál a milliárdjaiból?

— Ó, nagyon keveset. Nincs nekem nagy igényeim.

— Naponta hány könyörgő levelet kap szegény emberektől?

— Öt-hatszázat.

— És mit csinál velük?

— Ezt nem mondhatom meg. De megnyugtathatom: nem dobom el őket olvasatlanul.

Vanderbilt boldog, hogy újságíró. Könnyű neki. Milliárdjai vannak.

Fogászati rendelő áthelyezés

Dent. ROMÁN OSZKÁR

Subotice, Jelašičeva ul. 1. a „Jugoszláv” bank átalakított épületében, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Végzi az összes fogászati műveleteket eddig nemlétező mérsékelt árakon 5 évi kezességgel. Tartófogókések, aranykoronák, foghúzás. Rendel. d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 6—12. Vidéliek igen gyorsan kielégíttetnek.

Jugoszlávia a favorit a budapesti sakkongresszus nemzetközi csapatversenyén

Kosztics is játszik a jugoszláv csapatban — A hölgyverseny résztvevői szépek, de nem tudnak játszani — Portrék a mesterversenyéről

— A Bácsmegeyi Napló tudósítójától —

Körülbelül két hét óta nap-nap után izgatottan várják az egész világ sakkosói a Budapestre érkező híreket. Ott nemzetközi verseny folyik egyidőben Budapesten, ahol július 15-től 17-ig lesz a sakkvilágszövetség kongresszusa.

*

A versenyek közül kétségtelenül legnagyobb jelentőségű a nemzetközi mesterverseny, amelyen tizenhat kitűnő mester küzd a győzelemért.

A verseny már befejezéshez közeledik, de még megközelíthetőleg sem lehet következtetni a végső eredményre, mert napról-napra egymást érik a meglepetések.

Egyik legnagyobb meglepetés Takácsnak, a bécsi cionista sakk-egylet mesterének szereplése. Takácsnak ez a második komoly versenye és már számolni kell vele azok között, akiknek kilátásuk van az első díjra és a nagymesteri címre. Fiatal, de kopaszodó ember a cionista mester. Látszik, hogy erején felül dolgozik. A bécsi iskola stílusában igen jól játszik. Eredménye megérdemelt.

Még nagyobb meglepetése a versenynek az olasz Monticelli erős szereplése. Egy évvel ezelőtt még az amateur főturna döntőjébe sem tudott bejutni és ma a nagy mestereknek teljesen egyenrangú ellenfele. Vékony, hosszú termetű és aránytalanul kis feje van. Az ember, ha játszani látja, szinte szeretné rábeszélni, hogy soha többé ne üljön a sakkasztalhoz. Megfigyelhető, hogy mennyire megerőlteti a játék. *Arca lázas pirban ég, minden pillanatban várni lehet, hogy piciny feje meghasad az erőltetéstől.* Nagy dr. ellen nyert állást dolgozott ki magának, de már annyira fáradt volt, hogy örült, hogy ellenfele vesztett állásban nagy kegyesen elfogadja a remist.

*

Legtöbb nézője van Yates angol mesternek. Yates a szórakozott filozófus típusa. Külseje teljesen elhanyagolt. *Össze-vissza hasadozott, piszkos, kemény gallérban jár, nyakkendője inkább cipőfűzőnek válik be,* ruhája teli zsírfoltokkal, ajkai heesettek, mintha egyetlen foga sem volna. *Egész feje kissé deformálódott, de játéka rendkívül eszme-gazdag.*

Mattison nagy betegen, csupán sport-szerűségből folytatja tovább a versenyt. Havasi szerint ő ellene negyven fokos lázban játszott.

Rubinstein, mint sok nagyon ideges embernél megfigyelhető, amíg valami zavaró momentum közbe nem jön, a legnyugodtabbnak látszik. Nem dől neki a sakkasztalnak, nem látszik rajta semmi erőlködés. Egyenesen ülve, szinte lenézően, művészi kielégültséggel dirigálja a figuráit. Ha nem volna sakkasztal előtte, mindenki zenésznék és karmesternek nézne. Játékában is a művészi szempontok dominálnak. Amint lépett, rögtön felugrik az asztaltól és csak akkor ül le, ha ismét rajta van a lépés sora. Ugy látszik attól fél, hogy az ellenfél tervét őt szuggesztívó által befolyásolhatják. Régebben panaszkodott is ismerőseinek, hogy *ellentérel rossz lépéseket szuggesztálnak neki.*

Réti rendszerint a saját megnyitását játsza. Már elhelyezkedése és nézése is egyetlen diagonálisra összpontosul. Oldalt ül az asztalnál, mintha az egész ember a sakkasztalra átlódnak meghosszabbítsa volna és mintha testi súlyával is segíteni akarna egy stratégiai vonal áttörésénél. Az egész póz mégis könnyednek hat. *A játékból mindig újat keres. Ő a kísérletező, új eredményekre törő modern tudományt képviseli a sakkban.* Gondolkodás közben a tudós bol-

dogságával mosolyog, mint aki új igazságokat fedezett fel. Tartakowert mindjárt a harmadik lépésben meglepte egy újítással és az orosz mester félóránál tovább gondolkodott, hogy a helyes folytatást megtalálja.

Grünfeldnek akkor működik legjobban az agyveleje, ha egyidejűleg a többi idegközpontokat is foglalkoztatja. Mialatt a lépésen töri a fejét, a keze folyton mozog. Hol legyezi magát, hol a homlokát törli, *de egy pillanatig nem ül nyugodtan. Műtába van, de megjelenése rendkívül erőteljes. A legtöbb teóriát tudja, legpontosabban analizál, még egy játszmát sem vesztett a versenyen.*

A mesterverseny a Gellért-szálló első emeleti külön-termében folyik, természetesen rendkívül nagy érdeklődés mellett. A nézők között is sok a híres sakkos. Sokszor látni Koszticsot a teremben, Mieses német nagymester pedig állandóan ott ül és tudósításokat küld német lapoknak.

*

A többi verseny a téli kertben folyik, ahol megszámlálhatatlan mennyiségű táblán játszanak. A játékosok előtt nincs elkerítő korlát, csak a hölgytorna folyik zárt helyen a résztvevő hölgyek kívánságára. Wolfné szerint a bécsi hölgyversenyben, ahol nem voltak elkerítve a játékosok, a nézők túlságosan közel hajoltak hozzá és *kontyát használták fel hamutartónak.* A nők már a verseny előtt sokat protestáltak és egyedül a sorsolásnál többen beszétek, mint amennyi tíz mesterverseny megrendezéséhez szükséges volna. *A résztvevők mind szépek.* Állandóan legalább három oldalról fotografálják őket különböző amateur és hivatásos fényképezők. *Játszani viszont nagyon gyöngén tudnak, de az órát és a sakkjelzéseket jól kezelik.*

A favoritok Wolfné, Wolf Henrik bécsi nagymester felesége és Hollowa angolai bajnoknő, őszhajú, kellemes arcvonású hölgy. Mindjárt az első fordulónál összekerültek. Ők ketten tudnak. *A többiek játéktudása megfelel egy vidéki klub harmadrendű játékosának.* Egyébként a nagy hőségben a sakkozó nőknek sokkal könnyebb a helyzetük, mint a férfiaknak, mert könnyebb ruhát hordhatnak, ha ugyan azt az átlásztó, túllszerű dolgot, amelyet néhány hölgyrésztvevő a ruhát markirozza, ruhának szabad nevezni.

Az öltözködés miatt egyébként láthatóan nagy gondban vannak, mert nincsenek még kialakult divatszabályok, milyen toaletben kell a hölgyversenyben sakkozni. Az összeülő világkongresszusnak bizonyára egyik legfontosabb feladata lesz külön sakkdivat kreálása a hölgyversenyzők részére.

A hölgyverseny résztvevői: Wolfné (Ausztria), Hollowa (Anglia), Pohlner Josephina (Ausztria), Harun Gizella, Reisz Gizella, Faragó Klári, Guga Gabriella (Magyarország), Lola Manzoni (Ausztria).

*

Bennünket, vajdaságiakat legjobban a nemzetközi csapatverseny érdekel. A versenyen részt vesz Jugoszlávia csapata is, amelyben két vajdasági játékos, dr. György (Szubotica) és Csirics (Noviszad) küzdenek.

Sajnos, ennek a versenynek előkészítése nem sikerült valami fényesen. A magyarok legtöbb játékosa valamelyik másik tornán játszik, így csak másodrangú csapatot állíthattak ki. Emiatt a hat résztvevő közül Ausztria és Csehszlovákia lemondott és a németek sem küldték el az első garnitúrát. *A jugoszlávok nem kapták meg a megígért ingyen vizumot, ezért a jugoszláv szövetség is lemondta a részvételt, ami nagy*

riadalmat keltett, mert lehetetlenné tette volna a verseny megtartását. A utolsó percben sikerült a magyaroknak a Budapesten tartózkodó Koszticsot rávenni, hogy jöjtsen Vukovics helyett, amihez a jugoszláv szövetség sürgönyileg hozzájárult.

A csapatversenyen, amely hétfőn kezdődött, a következő játékosok szerepelnek:

Jugoszlávia: Kosztics, Asztalos dr. Csirity, dr. György.

Németország: Moritz, Schönmann, Machate, Ruster.

Magyarország: dr. Négyessy, Sterk, Zinner, Bakonyi.

Románia: dr. Balogh, dr. Bródy, Tyroler, Porca.

Az általános vélemény szerint Jugoszlávia csapata a legerősebb és ha nem történik valami váratlan meglepetés,

a jugoszláv csapat fog a küzdelemből győztesen kikerülni.

A nemzetközi csapatverseny első fordulóján hétfőn Magyarország nyert 3½ — ½ arányban Németország csapata ellen. (Négyessy dr. nyert Schönmann ellen, Zinner nyert Machate ellen, Bakonyi nyert Ruster ellen, Sterk—Moritz-játszma eldöntetlen maradt.) Jugoszlávia 2½ (1)—½ (1) Románia ellen. (Kosztics nyert Balog dr. ellen, Csirics nyert Tyroler ellen, Prola—György dr. remis, Bródy dr.—Asztalos dr. félbeszakítva. (Asztalos jobban áll.)

*

A vegyes verseny befejeződött és Zinner (Budapest) győzelmével végződött, aki most mesteri oklevelet nyert. A nemzetközi főturna még folyik. Walter (Bratislava) vezet.

B. J.

Meggyilkolták és kirabolták az oszjeki vasuti gyűjtőpénztár főnökét

Háromszázezer dinárt zsákmányoltak a rablógylkosok

Oszjekeről jelentik: Titokzatos bűntény foglalkoztatja az oszjeki rendőrséget. Hétfőn éjjel ismeretlen tettesek

meggyilkolták Reicheuer Jurajt, az oszjeki vasuti gyűjtőpénztár főnökét és a pénztárt teljesen kifosztották.

A bűntényt reggel hét óra tájban vasuti tisztviselők fedezték fel, akik hivatalos ügyekben akarták felkeresni Reicheuer pénztárfőnököt. A hivatal helyiségét azonban zárva találták és amikor az ajtóresek be- néztek, fojtó gázszag csapta meg őket. Rosszat sejtve feltörték az ajtót és amikor beléptek, borzalmas látvány tárult eléjük.

A szoba padlóján hanyattfekve holtan találták Reicheuer Jurajt, az egyik kezében görcsösen szorongatott egy tollszárat. Körülötte minden csupa vér volt, a ruháján, a mell táján hatalmas aludtér csomót, a szoba butorai össze-vissza dobálva, a szobát pedig erős gázszag töltötte be.

Nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan Purics Márkó rendőrfőkapitány vezetésével bizottság szállt ki a helyszínre a nyomozás megindítása végett. Az első pillanathon látható volt, hogy Reicheuer bűnténynek lett az áldozata. A holttesten

a mell táján három késszurást találtak,

amelyek széles, konyhakéstől erednek. A feldöntött butorok arra vallanak, hogy a szerencsétlen ember mielőtt végezhetek volna vele, elkeseredett küzdelmet vívott támadóival. A gyilkosok feltörték a pénz-

tárt, ahonnan az eddigi megállapítások szerint

háromszázezer dinárt vittek el.

Távozásuk előtt, eddig még kiderítetlen okból felnyitották a gázcsapot és innen származott az az erős fojtó gáz, ami az első percekben azt is lehetetlenné tette, hogy bárki is behatolhasson a pénztár helyiségébe. A rendőrség feltevése szerint a gyilkosok azért nyitották fel a gázcsapot, hogy ha netán a késszurások nem ölték volna meg áldozatukat, a gáz fojtja meg. Eből arra lehet következtetni, hogy

a bűntényt olyanok követhették el, akiket ismert a pénztárfőnök és így eláruhathatta őket, ha életben marad.

A nyomozás során azt is megállapították, hogy Reicheuer az egész éjszakát hivatalában töltötte, hogy a pénztárjelentést elkészítse. A gyilkosok körülbelül hajnali három óra körül nyomulhattak be Reicheuerhez, aki ugyilátszik ismerte őket. Erre vall az a körülmény, hogy a tollszár a kezében volt, amikor reggel holttestére találtak, tehát a belépésükön nem lepődhetett meg, hanem egy ideig még tovább dolgozott. Azt azonban még nem sikerült megállapítani pontosan, hogy mennyi pénz tűnt el, de az összeg meghaladja a háromszázezer dinárt.

A rendőrség a tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított. A bűntényről Karettl oszjeki állomásfőnök távirati jelentést tett a közlekedésügyi minisztériumnak, ahol szintén elrendelték a vizsgálatot.

LEGUJABB

Közzétették a francia-angol adósság-egyezmény szövegét

Caillaux a német jóvátételi fizetésektől teszi függővé az adósság törlesztését

Párisból jelentik: A pénzügyminisztérium késő este közzétette az angol-francia adósságegyezmény szövegét. Az összes adósság 633 millió font. A törlesztési tervet az 1926—27. költségvetési évben 4 milliót, 1927—28-ban hat milliót, 1928—29. évben nyolc, azután kilenc, majd tíz milliót kell törleszteni. 1930-tól 1957-ig a törlesztés évi 12 és fél millió, 1957-től 1988-ig pedig évente 18 millió font a törlesztés.

A törlesztési részleteket félévenként kell fizetni, minden év szeptember és május 15-én.

Az egyezményhez fűzött kísérőlevelében Caillaux megállapítja, hogy Franciaország fizetőképessége nagymértékben függ attól, hogy Németország miképpen teljesíti jóvátételi kötelezettségét. Ha Németország nem fizet, Franciaország új tárgyalásokat javasolhat.

Az egyezményhez Churchill is mellékelt kísérőlevelet, amelyben hangsúlyozza, hogy a törlesztésért kizárólag Franciaország felelős.

Az egyezmény szövege politikai körökben jó hatást tett és megerősítette a Briand-kormány helyzetét.

HIREK

•••

— **Jovanovics Vásza rendőrkapitányt** végleg elbocsájtották állásából. Kedden érkezett le a szubotícai főispáni hivatalhoz a belügyminisztérium rendelete, amely szerint a minisztérium véglegesen elbocsájtotta állásából Jovanovics Vásza szubotícai rendőrkapitányt. Jovanovics Vásza hét évig volt a szubotícai rendőrség szolgálatában és néhány hónappal ezelőtt egy közlekedési nem ismert fegyelmi ügy miatt bocsájtották el állásából. Jovanovics a fegyelmi bizottság határozata ellen a belügyminisztériumhoz felebbezett, amely a felebbezést most elutasította, jóváhagyva a város határozatát.

— **A becskeréki tartalékos tisztek fegyvergyakorlata.** Velikibecskerekéről jelentik: A velikibecskereki katonai parancsnokság augusztus 16-re négy heti fegyvergyakorlatra hívta be a velikibecskereki tartalékos tiszteket.

— **Revízió alá veszik dr. Ács Jenő ügyét.** Budapestről jelentik: Ács Jenő dr. budapesti ügyvéd ellen, mint a *Bácsme gyei Napló* megírta, Strassburger János kereskedő feljelentést tett, amiből kifolyólag a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága Ács Jenőt eltiltotta az ügyvédi gyakorlattól és törölte az ügyvédi kamara tagjai sorából. Ács Jenő most beadványai fordult az ügyvédi kamarához, amelyben betegségére való hivatkozással kérte, hogy a kamara tüzzön ki ügyében új tárgyalást, amelyen ő személyesen adhatja elő védekezését. Hír szerint az ügyvédi kamara nem zárkózik el a kérés teljesítése elől s legközelebb új tárgyalást tart Ács Jenő ügyében.

— **Kinevezés.** Sztarakanizsáról jelentik: A belügyminisztérium a sztarakanizsai rendőrséghez alkaptánnyá nevezte ki Léh Ferenc tiszteletbeli főszolgabíró. Az alkaptány már elfoglalta hivatalát.

— **Ujjászervezik a vasuti szolgálatot.** Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztériumban már hetek óta bizottság működik, amelynek feladata a vasuti szolgálat reorganizálása. Ezzel kapcsolatban az öszi nagy tisztviselőredukciót fognak végrehajtani az egyes vasuti igazgatóságoknál. Különösen az igazgatóságok, valamint a minisztérium gazdasági ügyosztályának személyzetét fogják jelentősen redukálni.

— **Küldöttségek és ellenküldöttségek a noviszadi polgármesterválasg ügyében.** Noviszadról jelentik: Dr. *Milovánovics* Milán noviszadi polgármesternek, a kinek a noviszadi radikálpárt bizalmatlanságot szavazott és emiatt hétfőn hajnalban Beogradba utazott, hétfőn délután tért vissza Beogradból és barátai-val hosszabb tanácskozást folytatott. A polgármester hívei elhatározták, hogy kedden küldöttséget menesztenek a belügyminiszterhez és kérik a minisztert, hogy ne vegye figyelembe a radikálpárt százszáz bizottságának határozatát. Egyben elhatározták, hogy július 25-ére összehívják a radikálpárt teljes ülését és megkísérik a bizalmatlansági szavazatot hatálytalanná tenni. A határozatnak megfelelően kedden reggel Dimitrijevic Dragoljub elemi iskolai igazgató és Mirkovic Glisa tanár vezetésével küldöttség utazott Beogradba, hogy a belügyminiszterrel közöljék a polgármester kiveinek a kívánságát. Ugyanazzal a vonattal utazott Beogradba dr. *Ilic Bránko*, a noviszadi radikálpárt elnöke is, egy másik küldöttséggel és magával vitte a vasárnapi radikális ülés jegyzőkönyvét. A belügyminiszter kedden egyik küldöttséget sem fogadta, mire a deputációk, természetesen külön-külön, felkeresték Alekszijevic Mitát, a belügyminisztérium B. B. B. osztályának főnökét, majd Miletic Szlavko minisztert, a noviszadi kerület képviselőjét keresték föl.

— **Da Costa tábornok száműzetése.** Párisból jelentik: Egyes lapok közölték, hogy a Carmalho és az Aurale ágyunaszádok, amelyek az Azori szigetek felé szállították a deportált Da Costa tábornokot, fellázadtak és a tábornokot Oportónál partra tették. A lapjelentések szerint Oportóban öt hadosztály csatlakozott Da Costához, aki megindult Lissabon felé. A portugál hadügyminisztérium kommunikét adott ki, amelyben megcáfolja ezeket a híreket és megállapítja, hogy a két ágyunaszád akadály nélkül folytatja útját az Azori szigetek felé.

— **A noviszadi újságírószekció választmányi ülése.** Noviszadról jelentik: A jugoszláv újságírók egyesületének noviszadi szekciója vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Matica helyiségében választmányi ülést tart.

— **Megmérgezte kedvesét.** Noviszadról jelentik: Nádics Szvetozár noviszadi vendéglőjében Szalai Marcella vendéglői alkalmazott szerelmi féltékenységből marólugot kevert Buzár Mihálynak, a vendéglő egyik alkalmazottjának italába. Buzárt súlyos belső sérüléseivel a kórházba szállították. Szalai Marcellát a rendőrség letartóztatta.

— **Kedden is győztek a jugoszláv sakkozók Budapestben.** Budapestről jelentik: A mesterversenyben kedden a függő játszmáknak csak egy részét bonyolították le és emiatt az utolsó fordulóra csak csütörtökön kerül sor. Kedden a Grünfeld—Steiner és a Havas—Mattison játszmák eldöntetlenül végződtek, Colle nyert Prokesch ellen, Nagy Réthy ellen és Knosko Steiner ellen. Az országok közötti csapatszerenyen a jugoszláv csapat 2 (1) ponttal nyert Németország 1 (1) pontjával szemben. (György dr. nyert Machate ellen, Csirics—Rüster remis, Kosztics—Moritz remis, Asztalos—Schönmann befejezetlen). Magyarország 3 és fél ponttal nyert Románia ellen, amely csak fél pontot szerzett. (Dr. Négyessy nyert Mendelson ellen, dr. Vajda dr. Bródy ellen, Stark Balog ellen, Zinner—Prolla remis.)

— **A jugoszláv hadseregben szolgált külföldiek állampolgársága.** A külföldi állampolgárok, akik a jugoszláv hadseregben katonai szolgálatot teljesítettek, mint a Bácsme gyei Napló jelentette, kérhetik jugoszláv állampolgárságuk elismerését. A városi tanács az eziránti kérvények benyújtásának határidejét július 15-ikébe állapította meg. Most ezt a határidőt tekintettel a kérvényhez szükséges mellékletek beszerzéséhez, július 31-éig toltá ki a tanács. A kérvényezőknak a városi főjegyzői hivatal ad bővebb felvilágosítást.

— **Az amerikai kormány eladja a Leviathan.** Newyorkból jelentik: A hét folyamán tizenkilenc hajót fognak eladásra ajánlani. Ezek között van a Leviathan, a Georg Washington, a President Harding és a President Roosevelt. Ez az eladási akció, amennyiben valóban megtörténik, első határozott lépést jelenti a washingtoni kormány-nak a hajózási üzemtel való visszavonulás irányában. Ajánlatokat a 239.000 tonna megvételére, amelynek értékét ötmillió font sterlingre becsülik, csak amerikai magántársaságok tehetnek.

— **Négyévi fegyháza ítélt levélhordó.** Noviszadról jelentik: Szrenesevic Novák petrovoszelói levélhordó hosszú időn keresztül az Amerikából érkező pénzesleveleket Bernstein Sándor petrovoszelói kereskedőnek kézbesítette ki. A kereskedő a címzetek nevével ráhamisította az átvételi könyvre és az érkezett összegeken megosztotta a levélhordóval. 1922 október 1-én a noviszadi törvényszék négy-négy évi fegyháza ítélt mindkét vádlottat. Az ítéletet a felelviteli bíróság és most a semmitőszék is helyben hagyta. A levélhordót és a kereskedőt kedden szállították a mitrovicai fegyháza.

— **Sorozás Szubotícán.** A sztaribecsei kerületi katonai parancsnokság rendelete folytán július 21-én tartják krieg Szubotícán az ideai sorozásokat, Sorozásra kerülnek az 1906. évfolyambeli ujoncok és az 1905., 1904., 1903. évbeliek, akiket az eddigi sorozásokon alkalmatlanoknak találtak. A sorozást a Lifka-mozi kertjében tartják meg.

— **Saklatvala gunyos hangon gratulált Coolidge elnöknek.** Londonból jelentik: Saklatvala, a hindu származású angol kommunista képviselő nemrégiben Amerikába akart menni, de nem kapott beutazási engedélyt. Most az Egyesült-Államok szótvenedik évfordulója alkalmából a következő üdvözlő táviratot intézte Coolidge elnök-höz: »Fogadja elnök ur, szerencsekívánataimat a szabadság és szociális haladás százötvenedik évfordulója alkalmából. Az ön nemzete halás lehet a sorsnak, hogy százötven évvel ezelőtt még nem élt Kellog a bevándorlási törvényével, mert akkor nem engedte volna be Amerikába Washington és a többi forradalmárt. Hogy Coolidge elnök válaszolt-e valamit erre a táviratra, arról nem szól a híradás.

— **Halálos fuvarozás.** Sztariszivácról jelentik: Káics György sztarisziváci lakos, hétfőn tűzfát fuvarozott kocsi-ján. Fuvarozás közben egy hasábia a kocsirol lecsúszott és a lovak közé esett. Ettől a lovak megbokrosodtak. Káics nem bírta megfékezni a megvadult lovakat és olyan szerencsétlenül esett a lovak közé, hogy a nagy teherrel megrakott kocsikerekei keresztül mentek derekán. A súlyosan sérült embert lakására szállították, ahol kedden reggel meghalt.

— **Lemondott állásáról a Stunde főszerkesztője.** Bécsből jelentik: Tschilip-pik, a Stunde című bécsi napilap főszerkesztője lemondott állásáról. A lemondott főszerkesztő a lapok útján jelentette be a közönségnek, hogy kilépésével egyidejűleg kivált a Chronos-vállalat kötelékéből is.

— **A szubotícai francia klub palicsi táncestélyei.** A francia klub vezetősége a nyári szezon folyamán minden szerdán és szombaton táncestélyt rendez tagjai és azok barátai részére a palicsi nagyvendéglő teraszán. Az estélyek esti kilenc órakor kezdődnek.

— **Befejezték a vizsgálatot a Jelzálogbanknál történt sikkasztás ügyében.** Noviszadról jelentik: A noviszadi jelzálogbank fiókjánál — mint ismeretes — Szmailovics Szálih pénztárnok százhatvan ezer dinárt sikkasztott el, amiért letartóztatták és átadták az ügyészségnek. Ez ügyben hétfőn Czocics Milivoj főinspektor és Veszelinovics Milorád főellenőr, a Jelzálogbank beogradddi főintézetének főtitkviselői Noviszadra érkeztek és a Jelzálogbank fiókjában rovincsolást végeztek. A vizsgálat eredménye, hogy az intézet fiókjának ügyés pénztárkészletét teljes rendben találták. Megállapították, hogy Szmailovics tulajdonképpen ellopta a bank címére érkezett pénzesleveleket és utalványokat és ezért kizárólag ő felelős és senki más mulasztás nem terhel.

— **Elgázolt az autó egy noviszadi kisfiút.** Noviszadról jelentik: Kedden délután hat órakor Seres Dezső sóffór, aki Horovitz palánkai kereskedő autóját vezette, a Kralj Alekszandra uccán elűrtötte Romanik Gyula tizenegy éves kisfiút. A sebesültet a kórházba szállították. A vizsgálat megindult.

— **Uj levelezőlapokat bocsájtanak forgalomba.** Beogradból jelentik: A postaiügyi miniszter új levelezőlapokat fog kibocsájtani. Az új levelezőlapok csak néhány hónap múlva kerülnek forgalomba.

— **Cipészkongresszus Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Augusztus 8-ikán a noviszadi ipartestület helyiségében cipész-kongresszust tartanak. A kongresszuson szakkérdéseket fognak tárgyalni.

— **Noviszad város közigazgatási bizottsága a polgármester ellen.** Noviszadról jelentik: A város közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tizenegy órakor Lakics János helyettes polgármester elnökletével ülést tartott, amelyen az ország-ítak kijavításának kérdésével foglalkoztak. Megállapította a bizottság, hogy a polgármester az elmúlt év májusa helyett csak szeptemberben terjesztette elő a költségvetést s ezért nem lehetett a munkát megkezdeni. A bizottság elhatározta, hogy a mulasztás miatt követelni fogják Milodánovics Milován polgármester felelősségre vonását.

— **Véres családi dráma Pesterzsébeten.** Budapestről jelentik: Kedden reggel félhétkor Pesterzsébeten véres családi dráma játszódott le. Csipesala János hatvannyolc éves villanyszerelő, aki nagybátyja volt annak a híres Csipesala Józsefnek, aki tizenkét évvel ezelőtt filmoperatőrök előtt a Ferenc József-hídrol a Dunába vetette magát és szörnnyethalt, négy revolverlövessel agyonlőtte a feleségét, majd egy lövéssel végzett önmagával. Csipesala Jánosnak a háboru előtt háza és jóforgalmu elektrotechnikai üzlete volt, az utolsó években azonban tönkrement és ugy házat, mint üzletét el kellett adnia. Felesége öt évvel ezelőtt meghalt és Csipesala rövidesen újra megházasodott. Egy negyvenéves nőt vett feleségül, akivel Pesterzsébetre egy szoba-konyha lakásba költözött. Borzalmas tettét valószínűleg nyomora miatt követte el.

— **Elítelt betörők.** Noviszadról jelentik: Jovanovics Dragomir beogradddi és Jovanovics Vojislav kosovska-mitrovicai foglalkozás nélküli egyének mult évi július 21-ikén néhány napra rá, hogy a fegyházból kiszabadultak, Noviszadra jöttek és egy órával a megérkezésük után Vasziljevics Dragomir üzletéből kétszáz dinár készpénzt, Adler Géza péküzletéből harminc dinárt és Remelli Antal üzletéből négyezer dinárt tartalmazó kézikasszát, továbbá a kézipénztárban volt 1146 dinár készpénzt és 350 dinárt és 400 magyar koronát tartalmazó pénztárcát loptak. Később elfogták őket és a noviszadi törvényszék Jovanovics Dragomirt két évi, Jovanovics Vojislavot hat havi börtönrre ítélte. A noviszadi felelviteli bíróság kedden helybenhagyta mindkét ítéletet.

— **Uj kórházi gondnok Becskereken.** Velikibecskerekéről jelentik: Bakanovics Dusánt, a vármegyei kórház gondnokát nyugdíjazták és kinevezték a vármegyei közigazgatáshoz rendkívüli munkaerőnek. Helyébe Milovanovics Zsika volt szabályi kézműarukereskedőt nevezték ki kórházi gondnokká és melléje beosztották Csakra Vladimir nyugalmazott vármegyei árvaszéki ülnököt, vármegyei rendkívüli munkaerőt, aki Módoson volt kórházi gondnok.

— **Királysértésért letartóztatott földműves.** Noviszadról jelentik: A petrovaci csendőrség kedden letartóztatta Kricskov Misa petrovaci földművest, aki királysértést követett el. Kricskovot beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Abd el Krim a legendában.** Abd el Krim, a rif szabadsághős, aki több mint egy évig védte magát és hazáját az egyesült francia és spanyol csapatokkal szemben, végre is megadta magát és francia fogságba került. Ugy látszik azonban, hogy Abd el Krim harcának ezzel még nem szakadt vége. Mint Marokkóból jelentik, a rif lakók között szárnyra kelt és macacsul tartja magát a hír, hogy nem Abd el Krim, hanem egy csaló került a franciák fogságába és Abd el Krim a rif hegyek között elrejtőzve várja a pillanatot, mikor ismét kibonthatja a zászlót a francia elnyomás ellen. Érdekes, hogy ennek a hírnek az alapja az, hogy Abd el Krim, amikor francia fogságba került, leborotváltatta a szakállát és az összes azóta készült képeken szakáll nélkül szerepel.

— **Pánamerika után — Pánázsia.** Tokióból jelentik: A japán szovjetnagykövetség Moszkvába utazott. Az utazás oka állítólag az, hogy Moszkvában új orientáció kezdődik Ázsia felé és a nagykövetség kormányától új instrukciókat fog kapni a jövő politikájára nézve. Oroszország mindinkább közeledni akar az ázsiai hatalmak felé és egyes jelentések szerint közös frontra akarja tömöríteni Ázsia népeit, hogy így mint egyenrangú fél állhasson Európa elé.

— **A vilovári halálos autószerencsétlenség.** Noviszadról jelentik: A Vilovári történet halálos autószerencsétlenség ügyében a vizsgálat folyik. Hétfőn délután a Vilovári kiszállt törvényszéki vizsgálóbizottság felboncolta Ilics Brankót, a szerencsétlenség áldozatát és kihallgatta Langsteiner Rudolf noviszadri gyári képviselőt. Glumac Bogdan vizsgálóbíró Langsteiner szabadlábra helyezte, de az eljárás tovább folyik elene.

— **Az életmentő főorvos.** Velikibecskerekről jelentik: Dr. Kovacevics Dusan vármegyei főorvos szerencsés véletlen folytán megmentette kedden délután egy kisgyermek életét. A főorvos a Bega-parton sétált kilenc óra tájban, majd fölment egy uszályhórára és nézte a megáradt vizet. Egyszerre észrevette, hogy egy test uszik a vizen. Amikor az uszó test közelebb ért, kibontakoztak egy gyermek körvonalai. A főorvos szökött az uszályhajó kormányosának, aki a gyermekben felismerte a szomszédos uszály kormányosának, Dobánovics Lázárnak fiát. Azonnal odahívták Dobánovicsot, aki beugrott a vízbe és kihúzta gyermekét. A kis három éves Dobánovics Golub már nem volt eszméletnél és halottnak látszott, azonban Kovacevics Dusan dr. nyomban orvosi segínyt nyújtott neki és sikerült is eszméltre téríteni. A kisgyermek azután elmondotta, hogy apja mellett állt az uszályhajón, amikor megcsuszott és beleesett a vízbe, de nem vette észre senki. Valószínűnek tartják, hogy a kisgyermek már az esés közben elvesztette eszméletét, azért nem kiabált segítségért.

— **Hány ember él a Földön.** Egy bécsi statisztikus, tudni kell, hogy a bécsi statisztikusok mindenre ráérnek, kiszámította, hogy hány ember él ezen a földkerekségen. Itt a csoportosítás világrészek szerint: Európa 475.000.000, Ázsia 1.013.000.000, Afrika 143.000.000, Északamerika 146.000.000, Délamerika 61.000.000, Ausztrália és Oceánia 8 millió ötszáz ezer. Az egyes fajok megoszlása viszont a bécsi tudós kimutatása szerint a következő: Mongol faj 680.000.000, Kaukázusi faj 725.000.000, Néger faj 210.000.000, Szemita faj 100.000.000, Malája faj 104.500.000, Vörösbőrűek 300.000.000. Tehát ennyi él, de azt már nem közli, hogy hány él meg ezek közül.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

A tanyai kocsis halálának rejtélye

A Bajai-uti Sipos-tanyán, mint a *Bács-megyei Napló* jelentette, a tanya lakói vasárnap reggel felakasztva találták az istállóban Benedek József tizennyolc éves gazdasági kocsiat, aki Sipos Imrénél volt alkalmazásban. Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan rendőri bizottság szállt ki és megindította a nyomozást. Kiderült, hogy Siposék tanyáján pünkösdkor néhány ékszer tunt el és a lopással Benedeket gyanúsították. A rendőrség, mivel a holtesten külső sérülések vagy erőszak nyomai nem voltak láthatók, megállapította az öngyilkosságot.

Az ügyről a rendőrség hétfőn jelentést tett az államügyészségnek, amely elrendelte Benedek hullájának felboncolását. Az ügyészséghez, valamint a rendőrséghez jelentés érkezett, amely szerint a szomszédok azt suttogják, hogy **Benedek büntény áldozata lett.** Eszerint Benedek József szombaton bejött gazdájának, Sipos Imrénnek V. kör Ga-

jeva ucca 17. szám alatti lakására, megmosakodott, tiszta ruhát vett fel és visszament a tanyára. Hogy később mi történt vele, nem tudják, de azok, akik Benedeket ismerték, kizártnak tartják, hogy a vigkedélyű fiatalember öngyilkosságot követett volna el.

Kedden délután négy órakor dr. Jeremias Risztó törvényszéki orvos Gyorgyevics Jován vizsgálóbíró-helyettes jelenlétében felboncolta a hullát és megállapította, hogy a halált fulladás okozta.

A zsinagoga okozta bevágás a nyakon felfelé megy, ami azt bizonyítja, hogy a tii öngyilkosságot követett el. Ha Benedek nem önkézzével vetett volna véget életének, hanem felakasztották volna, akkor a kötélt általi bevágás a nyakon vízszintes lenne.

A rendőrség mindazonáltal szerdán délelőtt kiszáll a helyszínre és a beérkezett adatok alapján megindítja a nyomozást.

— **Békessy Imre eladja a Die Stundet.**

Bécsből jelentik: A közgazdasági és sajtóköri körökben kedden késő este az a hír terjedt el, hogy Békessy Imre, a *Die Stunde* alapítója és szerkesztője, aki jelenleg Svájcban tartózkodik, nem tér vissza Bécsbe, hanem eladja a lapot és a Kronos kiadóvállalatot, amelynek kiadásában a *Die Stunden* kívül a *Die Bühne* című színházi folyóirat és egy közgazdasági hetilap is megjelent. Ez a hír egy magasba lendült újságíró karrier letörését jelenti. Békessy azelőtt közgazdasági újságíró volt Budapesten. A kommün alatt elvállalta a Munka című könyvkiadó szerkesztését. Ezért emigrálnia kellett és az emigrációban Bécsben megalapította a Kronost. Vállalkozása szép sikerrel járt, később azonban éles támadások jelentek meg ellene a bécsi lapokban és az utóbbi időben zsarolással is vádolták. A *Die Stunde* főszerkesztője, Tschuppik kedden kivált a Kronos kötelékéből és állásáról lemondott.

— **Sikkasztó himzönő.** Velikibecskerekről jelentik: Kulmus Lajos női szabó feljelentést tett volt alkalmazottja, Engel Katalin himzönő ellen, akit június 15-ikén bocsájtott el üzletéből. Engel Katalin elbocsájtása után elment a szabó több üzletfeléhez és Kulmus nevében pénzt kasszírozott be, amelyet azonban saját céljaira fordított. A rendőrség az eljárást megindította.

— **Fel akarták robbantani a krakkói municióraktárakat.** Krakóból jelentik: A Krakó környékén fekvő katonai municióraktárak körül az őrök több gyanus alakot vett észre, akik később bombát dobtak a municióraktárakra. A bombákat sikerült ártalmatlanná tenni, a tetteseket pedig az őrök üldözöbe vette és sortüzet adott le rájuk. A lövések egyik tettest megölték, egyet súlyosan megsebesítettek. Egy merénylő sértetlenül esett fogságba. A katonai hatóságok az ügy kinyomozására szigorú vizsgálatot indítottak.

— **Kofferban csempészték a tolvajt egy bécsi üzletbe.** Bécsből jelentik: Furfangos trükkkel fosztották ki egy bevároosi bőrárkereskedést. Megjelent az üzletben egy ember és egy nagy bőröndöt vásárolt. Kifizette a vételárát és a bőröndöt az üzletben hagyva, eltávozott. Nemsokkal azután autón érkezett ismét a bőrárkereskedés elé. A gépkocsiról egy nagy szürke utazóládát vittett be az üzletbe, amelynek tulajdonosát megkérte, hogy reggelig maradjon ez a koffer is az üzletben, most nincs hely az autóján, majd reggel mind a kettőt elviszi. A kérést készséggel teljesítették. Reggel korán ismét beállított az ismeretlenember az üzletbe és mind a két bőröndöt magával vitte. Néhány óra múlva észrevették az üzletben,

hogy az éjszaka folyamán tolvajok jártak az üzlethelyiségben. Körülbelül négyezer shilling értékű relikvi, pénztárca, cigarettatárca, borostyán cigarettaszopka tünt el az üzletből. A betörő távozása előtt úgy rendezett el mindent, hogy nyomban az üzletnyitás után ne vegyék észre a betörést. Nem kétséges, hogy a furfangos betörést a két bőrönd tulajdonosa hajította végre, aki a szürke kofferben becsesempészte a tolvajt az üzletbe, azután reggel a kofferben az ellopott tárgyakkal együtt elvitette.

— **Tízévi fegyház helyett ötévi fegyház.** Noviszadról jelentik: Gyorgyevics Milka, a pancsevői vasuti állomás dohánytözsdejének tulajdonosnője 1924. és 1925. években hamis czerdináros bankjegyeket gyártott és azokat forgalombahozatal céljából cselédjének, Krcsedina Anának adta át. A hamisításra hamarosan rájöttek és a pancsevői rendőrség Gyorgyevics Milkát és Krcsedinac Anát letartóztatta és átadta a noviszadi ügyészségnek. A noviszadi kerületi törvényszék múlt évi november 11-én Gyorgyevics Milkát pénzhamisítás büntette miatt tíz évi fegyházra, Krcsedinac Anát pedig hamis pénzek forgalombahozatala miatt hat havi fegyházra ítélte. A felelősségi bíróság kedden tárgyalta a pancsevői pénzhamisítás bűnyüvét és Gyorgyevics Milka büntetését öt évi fegyházra szállította le, míg Krcsedinac büntetését helybenhagyta. Gyorgyevics Milka és dr. Antonijevics Dusan államügyész semmi ségési panaszt jelentettek be.

A legalantasabb állásból a legmagasabb állásba jutni, ez a Bata-gyár alkalmazottainak jelszava. A Bata cipőjavítóműhely munkásai csoportokban Zlinbe kerülnek és ott szakszerű kiképzést nyernek. A megfelelő munkásokból lesznek a világ minden részében felállított fiókok vezetői.

Féláru utazás Budapestre és vissza a jugoszláv és a magyar vasutakon. Leszállított magyar vizumilleték 20.—dinár. A *Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás* Budapest 1926. évi május hó 29-ikétől augusztus 3-ikáig tart. A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes S. H. S. utalvéllel kell rendelkezniük. A kiállítási igazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az S. H. S. mint pedig a magyar — gyors és személyvonatokon — 50% kedvezményben részesülnek. Az indulási S. H. S. vasutállomáson és a kiállítás látogatási osztályainál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyenként vehető igénybe. A kiállítási igazolvánnyal rendelkezőknek a beogradi magyar utalvélhivatalnál vizumot kell szerezniük. A vizumbeszerzés miatt azonban nem szükséges Beogradba utazni és az beogradi Magyar Kereskedelmi Megbízott utján is beszerezhető. Utóbbihoz

postán beküldött utalvelek az érkezés napján lesznek elintézve és a feleknek visszaküldve. Az utazási és vizumkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosait illetik. Az igazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért S. H. S. kereskedelmi testületknél, pénzintézeteknél, utazási irodákban, utalvélhivatalnál és a beogradi magyar kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi, Beograd, Palata Akademie, Tel. 20—23.), ahol a kiállításra az utazásra vonatkozó minden felvilágosítás is beszerezhető. Válaszbelég csatolandó.

SPORT

WAC—Sand

Csütörtök délután a bécsiek a Sand-al játszanak

A kitünő bécsi proficsapat, mely eddig még minden mérkőzést szép játékkal és nagy gólaránnyal nyert meg, csütörtökön a SAND-al játszik a szegedi-uti pályán.

A SAND, mely teljesen áll ki, ezáltal azt szeretné bebizonyítani, hogy a szentai eredmény nem reális és kedvezőbb körülmények között sokkal jobb gólarányt ér el a WAC-al szemben.

A mérkőzés fő attrakciója: Schlosser és Popovics játéka.

A kiváló magyar csapat különösen ki akar tenni magáért, hogy a keze alatt trenírozó SAND-játékosoknak szemléltető oktatást nyújtson a góllövés tudományából.

A mérkőzés délután fél hatkor kezdődik.

Szuvajdzsics Sándor a Sport tenniszszakosztályának elnöke. A Szubotici Sport Klub, mint ismeretes, tenniszszakosztályt alakított, amely már tavasz óta intenzíven működik. A szakosztály elnökévé most Szuvajdzsics Sándor városi főszámvevőt választották meg. Szuvajdzsics megválasztását sportkörökben általános szimpátiával fogadták. A tenniszszakosztály pénteken és szombaton házi versenyt tart.

SZTARIBECSE:

Sztaribecsei Szoko—Szombori TK 2:1 (0:1). II. oszt. bajnoki. Az első félidőben a szombori csapat, a második félidőben a Szoko játszott fölényel.

50 év óta

világhírnévnek
örvend mint a
legjobb

2130

cipőkrém

Schmoll
Pasta

A cipőnek lakkszerű mélyfeketé fényt ad, konzerválja és puhán tartja a bőrt

Kapható minden színben

FIAT-AUTÓ
TULAJDONOSOK!

Alkatrészek eredeti
gyári áron!

Kocsimosás és
garazsrozás mélyen
leszállított áron

AUTOMOBILIA

Fiat-garage, Subofica
Skadarska ul. 7. Telefon: 151.
Heisler sanatorium mellett.

KÖZGAZDASÁG

A noviszadi tőzsde
félévi jelentéseA szerdai ülésen terjesztik elő
a jelentést

A noviszadi tőzsde tanács szerdán délelőtt tíz órakor tartja meg július havi rendes ülését, amelyen a tőzsde tanács be fog számolni az idei első félév forgalmáról.

A noviszadi tőzsde ez év első hat hónapjában 126 tőzsdenapot tartott és ezen idő alatt 5973,25 vagon árut forgalmazott, ami a tavalyihoz képest némi visszaesést jelent. A visszaesés azzal magyarázható, hogy az év első két hónapjában a forgalom országsszerte erősen megcsappant.

A forgalmazott mennyiségből 953 vagon buza, 4158 vagon tengeri, 363 és fél vagon liszt, 157 vagon korpá, 56 vagon bab, 150 vagon fa és 136,25 vagon más áru volt.

A tőzsde bíróságnál ez évben 789 új pert indítottak és 325 expertizt tartottak meg.

A szerdai ülés napirendjén szerepel a gabonaszekció javaslata, hogy a tőzsde szerezzon be az új palotájára részére a gabonaművek minőségi súlyának precíz megállapítása céljából egy pontos normálmérleget.

Kagejevics és Jovanovics sztarapazuai gabonakereskedő cég, tőzsdedetaggok azzal a javaslattal léptek a tőzsde tanács elé, hogy a tőzsde tanács szervezzen olyan tőzsdebírósági szekciót, amely délelőtt 9—12 és szükséghez képest ebéd után is ülésezne.

A szubotcai vasutigazgatóság az érdekeltektől előzetes tudomása nélkül a vagonrendelésért eddig fizetett 200 dináros óvadékot 480 dinárra emelte fel.

A mérlegvalorizációs
törvény

A nemzetgyűlés nemrég elfogadta a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok beruházási mérlegértékének valorizálásáról szóló törvényt.

A törvény első szakasza megengedi, hogy a nyilvános számadásra kötelezett társaságok, a kereskedelmi miniszter jóváhagyásával, azokat a mérlegértékeket, amelyek az 1926. év végéig eszközölt investíciókat jelzik, felemelhetik az eredetileg felvett dinárösszeg ötszörösére, illetve a koronátétel huszszorosára. Az 1917. és 1918. évek folyamán eszközölt investíciók koronaösszegét ötszörösre emelhetik fel. A valorizálás alapjául az 1921 december 31. előtti utolsó mérlegben kimutatott értékek szolgálnak.

A második szakasz kimondja, hogy az így keletkező különbözetet nem fogják nyereségnek tekinteni és nem vetik közvetlen adó és illeték alá, tekintet nélkül arra, hogy a társaság ezt bármilyen módon tőké-, vagy tartalékalap emelésre, vagy speciális tartalékok létesítésére használja fel. A valorizálás folytán névértékben felemelt, vagy ujonnan kibocsájtott részvények nem jelentenek a felvevőnél nyereséget az adó és illeték-törvények értelmében. Semmi esetre sem oszthatja szét a vállalat a nyert összeget egészen vagy részben osztalék, tantiém, vagy bármiféle jutalom formájában. A harmadik szakasz elrendeli, hogy a vállalat a különbözetnek legalább huszonöt százalékát köteles a valuta értékváltozása következtében előállható veszteségek fedezésére fordítani. A speciális tartalékalapba átvinni. A különbözetet, akár a tőkébe, akár valamely tetszesszerinti alapba vették fel, a befektetett tőke (saját tőke) alkotórés-

szének tekintik a rentabilitási kulcs kiszámításánál.

A valorizációt a negyedik szakasz szerint minden egyes esetben a kereskedelmi miniszter, a kereskedelmi vagy iparkamara meghallgatása után, hagyja jóvá. A vállalat, amely valorizálni óhajt, legkésőbb a törvény életbelépésétől számított egy éven belül az illetékes kamara utján a kereskedelmi miniszteriumhoz fordul és felterjeszti a szükséges dokumentumokat az investíciók eszközölésének idejéről és az összegekről, amelyben azokat elkönyvelték. A valorizálás alapjául szolgáló mérlegben a miniszternek joga van ellenőrizni a beterjesztett adatokat. A kereskedelmi miniszter köteles a kérvény átvételétől számított három hónapon belül határozatot hozni. A döntés ellen harminc napon belül az államtanácshoz lehet fellebbezni. Az ötödik szakasz felhatalmazza a kereskedelmi minisztert, hogy az 1926. XII. 10-iki törvény alapján alakult részvénytársaságoknak megengedheti, hogy mérlegükbe az investíciókat a vétel áránál nagyobb értékben vegyék fel, de a jelen törvény figyelembevételével és semmiesetre sem magasabban, mint amennyi a valóságos érték a valorizálás idejében.

A hatodik szakasz felhatalmazza a kereskedelmi minisztert, hogy e törvény értelmében kiadja a szükséges rendeleteket, az államkincstári vonatkozásukat a pénzügyminiszterrel egyetértésben. A hetedik és utolsó szakasz kimondja, hogy a törvény életbelép, amikor a király aláírja és kötelező erejű a hivatalos lapban való meghirdetése napjától fogva.

Lemondanak a Miroszávjevics-párti kamarai tagok. Noviszadról jelentik: A Miroszávjevics-párt hívei hétfőn este megtartott bizalmas értekezletükön azzal a tervvel foglalkoztak, hogy lemondanak a kamarai tagságukról és azt hiszik, hogy ez által új választást fognak provokálhatni. Heten jelentették ki hajlandóságukat a kamarai tagságról való lemondásról, aminek megtörténte esetén az alapszabályok értelmében a legtöbb szavazatot kapott jelöltek kerülnek be a kamara választmányába. Minthogy a kereskedői szekcióban még csak öt más jelölt volt, a lemondás bekövetkeztének esetén a betöltetlenül maradó két tagsági helyre pótválasztás válna szükségessé. A kamarában kedd reggel megjelent Miroszávjevics Kosztja volt elnök és Ivkovic Nikola alelnök és át akarták adni az elnöknek öröközött betétkönyveket, azonban a kamara a szabályzatok értelmében a volt elnököt a felügyelőbizottsághoz utasította.

A hitelezők védegyeletének hivatalos órái. Noviszadról jelentik: A hitelezők védegylete hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton fél nyolctól egy óráig, kedden és csütörtökön nyolctól tizenkettőig és kettőtől hat óráig tart hivatalos órákat.

Döntőbíráskodással foglalkozik a nemzetközi kereskedelmi kamara. Párisból jelentik: A Párisban székelő nemzetközi kereskedelmi kamara legutóbb feladat-körébe tűzte a nemzetközi kereskedelmi forgalomban előálló vitás ügyek döntőbíráskodás utján való rendezését. Az egymással összekötöttségben álló, különböző nemzetiségű cégek szerződést kötnek, hogy minden vitás ügyet a kamara döntőbírási elnöke vizsgálja és ebben az esetben a kamarai döntőbírási határozatok kötelező erővel bírnak az illető országok bíróságai előtt is. A döntőbíráskodás költségei sokkal olcsóbbak a nemzetközi peres eljárásokénál és lényegesen rövidebb időt is vesznek igénybe.

Vágóhid épül Szivacon. Sztariszivacról jelentik: A sztariszivaci képviselőtestület Branovacska Simó községi jegyző előterjesztésére elhatározta, hogy rövid időn belül vágóhidat építtet. A vágóhid építésére pályázatot fognak hirdetni. A terv szerint, a vágóhid már az ősz folyamán felépül.

KINTORNA

Egy ur megcsuszott az uccán egy narancshéjon és a lábát törte. Gyorsan felvitték a legközelebbi orvoshoz, aki bekötözte, autót hozatott és hazaszállíttatta a lakására.

Alig vitték el a beteget, egy toprongyos zsidó cseppet be az orvoshoz. — Mi tetszik? — kérdezte az orvos. — Kérem szépen, idehoztak az imént egy töröttlábu férfit?

— Igen, egy narancshéjon elcsuszott és eltörte a lábát.

— Ugy? Akkor kérem a províziót.

— Micsoda províziót?

— Tetszik tudni, én dobtam el a narancshéjat.

— Miért nem szabad egy utazónak színvagnak lenni?

— Na?

— Nehogy Verespatak helyett Fehérgyarmatra utazzon.

Kohnt megszólítja egy dadogó ismerőse:

— Kkkérem, van egy fűfűelőra szaszszabad ideje?

— Miért?

— Szeszszeszertnek öt pepepercig beszélni magával.

TŐZSDE

Zürich, jul. 13. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 13.05, London 25.11, Newyork 516.50, Brüsszel 11.25, Milánó 17.45, Amszterdam 207.40, Berlin 122.90, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.30, Varsó 56, Budapest 72.25, Bukarest 2.30.

Beograd, jul. 13. Zárlat: Páris 143, London 275.30, Newyork 56.50, Brüsszel 128, Genf 1096, Milánó 189, Amszterdam 2278, Berlin 1350, Bécs 800, Prága 167.70, Budapest 794, Bukarest 25.

Szombori terménytőzsde, jul. 13. Irányzat változatlan, forgalom 42 vagon. Óbuza Szombor—Noviszad—Szubotica—szerémségi 300—305 dinár, új-tengeri bácskai 250—255 dinár, bánáti 240—245 dinár, szerémi 250—255 dinár, hajórakomány Tisza 260—262 és fél dinár, Bega 260—262 és fél dinár. Órozs bácskai 160—165 dinár, ózab bácskai 175—185 dinár, szerémségi 185—195 dinár, újzab bánáti 140—145 dinár, óarpa 150—155 dinár, újarpa 140—143 dinár, tengeri Szombor—Szubotica—noviszadi 177.50—182.50 dinár, Vinkovce—vukovári 185—190 dinár, Tisza—Bega—Duna 172.50—177.50 dinár, bab fehér 150—160 dinár, válogatott fehér 165—175 dinár. Liszt, 0-ás 500—520 dinár, 2-es 450—470 dinár, 4-es 425—445 dinár, 5-ös 400—415 dinár, 6-os 300—320 dinár, 7-es 180—200 dinár, 8-as 125—135 dinár. Korpa 115—125 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 13. Buza: 4 és fél vagon bácskai 310—312.50 dinár. Egy vagon bácskai 75 kilós 2 %-os 310 dinár. 1 vagon bácskai, új, augusztusi 262.50 dinár, 4 vagon bácskai, új, augusztusi vagy szeptemberi 260 dinár, 2 vagon bánáti, becskereki paritás 302.50 dinár, 4 vagon bánáti 305 dinár. Tengeri: 2 vagon bácskai 185—187.50 dinár, 11 vagon bácskai, franko Bosna-Brod 197.50 dinár, 3 vagon szerémi 190 dinár. Liszt: 3 vagon 0 komb. bácskai 500—505 dinár, 2 vagon bácskai 0g 510 dinár. 1 vagon bácskai 6-os számu 320 dinár, 1 vagon 8-as számu bácskai jutazsákban 127.50 dinár. Korpa: 2 vagon szlavóniai, jutazsákban 120 dinár, 3 vagon bácskai, jutazsákban 127.50 dinár. Irányzat a tengerinél szilárd, különben változatlan. Forgalom 44 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, jul. 13. A határidőpiacon a forgalom szűk keretek közt mozgott, az irányzat valamivel megszilárdult. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza

A legokosabb
módszer fogaink
épségének és
szépségének
megőrzésére: a
következetes
ápolás ODOLO-lal

szeptemberre 362—365, zárlat 365—366, októberre 361—367, zárlat 366—367, magyar rozs októberre 257—267, zárlat 261—262. A készárúpiacon a forgalom jelentéktelen. Óbuzában egy tétel kelt el, újbuzából 25—30 vagon cserélt gondát. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 410—430, újbuza 370—392.5, rozs 255—260, árpa 230—250, zab 290—310, tengeri 245—247.5, korpá 165—170.

Csikágói gabonátőzsde, jul. 13. Buza júliusra 138.625, buza szeptemberre 136.5, buza decemberre 140. Tengeri júliusra 72.375, tengeri szeptemberre 77.75, tengeri decemberre 79. Zab júliusra 37.625, zab szeptemberre 39.75, zab decemberre 42.375. Róz júliusra 79.5, rozs szeptemberre 100.375, rozs decemberre 104.875.

Newyorki gabonátőzsde, jul. 13. Buza őszi vörös 156.75. Buza őszi kemény 158.75. Tengeri 89.25. Liszt 750—800. Irányzat búzánál nyugodt, tengerinél szilárd.

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
Csütörtök, július 15

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Szimfónikus hangverseny.
London (365—1600): 16.15: Uzsonnahangverseny. 18: Táncczene. 20: Szín-előadás. 2.05: Dalest. 22.30: Táncczene.
Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Népies hangverseny.
Róma (425): 17: Jazzband. 21.10: Hangverseny.
München (485): 16: Koncert. 20: Wagner-est. 22.16: Dalest.
Berlin (504): 17: Dalok. 20.30: Hangverseny. 22.30: Táncczene.
Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 13 és 17: Időjárás, vizállás. 17.02: Kamarazene. 20.30: Sári bíró, Móricz Zsigmond szindarabjának előadása. 22.15: Kamarazene.

PATKÁNI PATKÁNYIRTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontali Agrárbanknál Veli-Béckereken. 10356

NYILTTÉR

Hirdetmény

Alulírott zárgondnok közhírré teszem, hogy a kishorgosi 877. és 939. számú tkvi betétekben felvett a kraljevregi vasútállomás közelében fekvő 11 hold 89 nsz.-öl területű ingatlanok (5 hold beültetett és jókarban levő szőlő, szántó és legelő) a rajta levő lakóházzal és gazdasági épületekkel együtt a folyó gazdasági évre dr. Vojnics Tuncics István subotica-i ügyvéd irodájában f. évi július hó 18-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni. Közlebbi felvilágosítás ugyanott kapható.

Tumbász Ferenc
zárgondnok

6155

Értesítés

A SREČA Jótékony Kiházasító Egyesület közli, hogy f. évi június hó folyamán a 779, 780, 622, 678, 912, 915, 356, 152, 898 és 758 sorszámú tagsági könyvecskék tulajdonosai részesülnek kiházasítási segélyben. Sziveskedjenek az igazolvány tulajdonosok 15-től kezdődően a délutáni órákban a hivatalos helyiségben jelentkezni.

6158

Köszönetnyilvánítás

Alulírott ezúton mondok köszönetet a sombori „POMČĆ” kiházasító egyesületnek a részemre járó segély gyors és pontos kifizetéséért.

Ada, 1926. július 12.

6154

Nagypál György

Csődtömegeladás

A Bánáti Cipőgyár r. t. csődtömege 7000 pár cipőt ad el szabadkézből. A legkülönbözőbb fajtájú és minőségű cipők kerülnek eladás alá. Közlebbi felvilágosítást nyújt

6160

Dr. I. Agulár ügyvéd
csődtömeggondnok, Vršac.

Alkalmi gépvétel!

35 HP KÖRTING szívógázmotor, alig használt kintő gép, komplet. 20 HP TITAN szívógázmagánjáró, keveset használt, gyárilag javított. 25/32 HP új KEMNA gőzmagánjáró. 8 HP, BADENIA és egy 8 HP „LANZ” gőzmagánjáró. 12 HP új KÖRTING motoreke, szántó, csépel, bármilyen üzemi célra alkalmas. 10 HP új CLIMAX, nyersolajlokomobil. 6 HP új benzinkomobil. 26 coll dobszélességű PRIMUS III-a jelű verőléces golyóscséplő, osztályozó hengerrel. Fenti gépek

Zikmund i Drug gépgyárában Novisad megtekinthetők és bámulatos olesó árban kaphatók
Kérjen árajánlatot!

5911

Vermes Károly ur ludasi gazdaságában ménes felosztása miatt különböző koru amerikai telivér és magas félvér csikók eladó. Bármikor megtekinthetők Ludas pusztán. Német intéző

Jöjjen Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZALLODA

Budapest VII., Dohány-utca 42. (Hungária-fürdő épületében). — Modern komfort! — Mérsékelt árak!

Dr. GRÜNWARD SZANATORIUMA

BUDAPEST, VII., VILMA-KIRÁLYNE-UT 15. SZÁM.

LIGET SZANATÓRIUM

Legmodernebb gyógyintézet gyomor, hólbetegek, szív- és cukorbetegségek részére. Vizgyógyintézet, VI., Nagy János (Benezur) utca 47. szám.

Dr. PAJOR

szanatórium és vizgyógyintézet Budapest, VIII., Vas utca 17. szám.

PARK-SZANATÓRIUM

Legelőkétebb sebészeti gyógyintézet, szülészeti osztály, urológia, hólyag, prostata, vesebetegek kezelésére. Röntgen. VI., Aréna-ut 84.

ROYAL-NAGYSZÁLLÓ

VII. Erzsébet körút 45-47. Vignívója és szőlő! Budapesti és más magyar fürdők látogatói 50 százalékos kedvezményt kapnak.

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM

Klimatikus, diétás gyógyintézet bel- és idegbetegek részére Nap- és légtüdők I., Béro Eötvös ut 12. szám.

SZENT GELLÉRT

Gyógyfürdő és szálloda, Budapest, Legmodernebb berendezés! — Mérsékelt árak!

SZENT MARGITSZIGET

A Duna-folyam gyöngye. 120 holdas park. Nagyszálló. Szanatórium. Magyarország legmodernebb fűtő- és gyógyintézte. Kénes és szénasavas gyógyfürdők közsvény, reuma és id-gesség ellen. Thermal strandfürdő.

BALATONFÜRED

Legmodernebb fürdő, a „szívbetegnek Mekkája” 5954

Ne dobja el
elhasznált

Villanykörtéjét,

! mert a De Dion Buton
autóüzletében ráfizetés-
! sel azonnal kicserélik.

ZSÁK

ZSINEG

PONYVA

kender és manilla kéveköttő fonalak,
tüztöltő- és cséplőgép tömlők,
ponyvakölcsonzó intézet.

Kárpitos kellékek, butorszövet,
afrique, lószőr, pehelytollpótló stb.
Szégyeg és linoleum nagy választékban
ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzentfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

FELLENDÜL

AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olesón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drb nagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olesőbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olesőbb mint ha papirszeletekre írja a számlát
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három
nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük
a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

ABBÁZIA

egyik legnagyobb és minden kényelemmel berendezett szállója

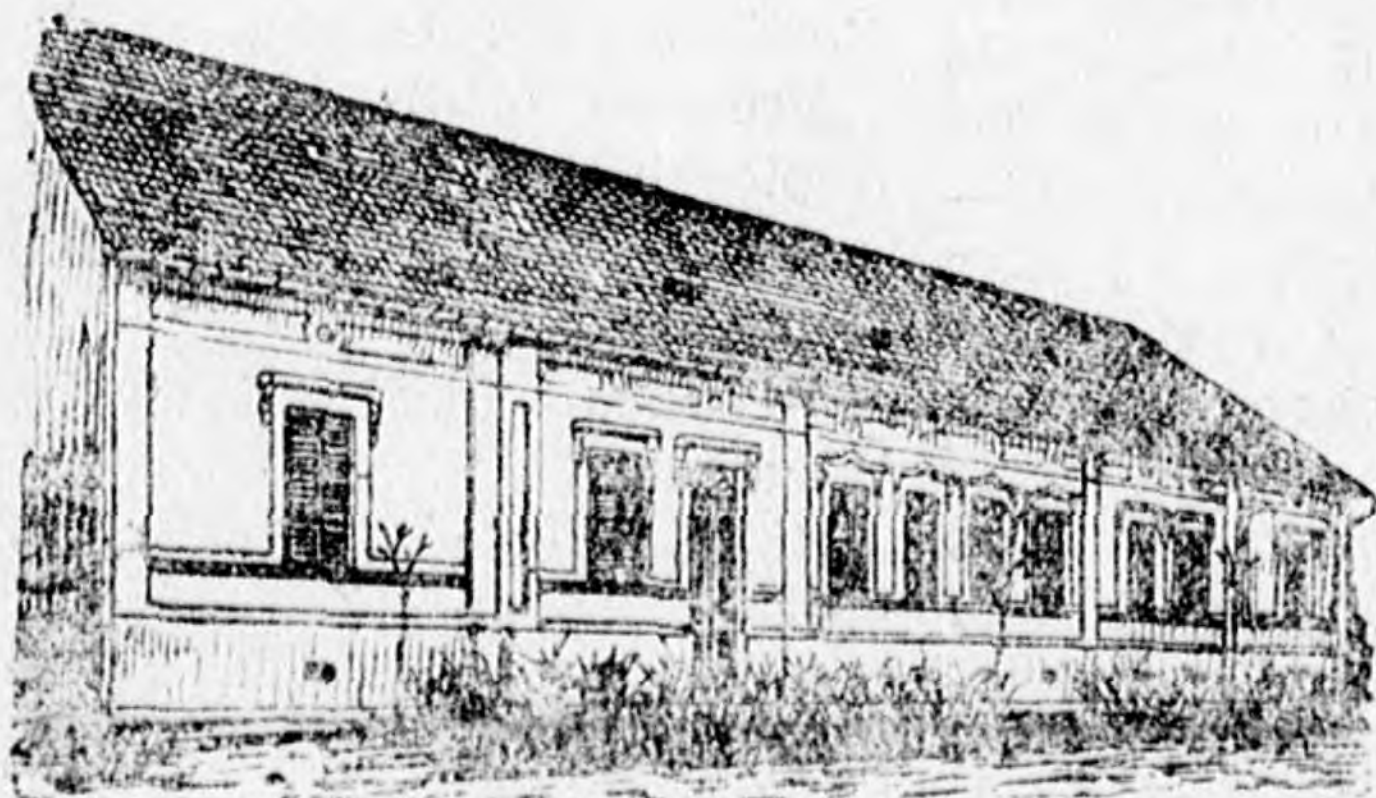
BRISTOL-NAGYSZÁLLODA

a magyarországi, erdélyi és bácskai közönség egyik legkedveltebb hotelje.

Folyó év április 20 óta, alantirt új tulajdonos kezelésében. 120 elegáns, modern komforttal berendezett szoba. Központi fekvés. — A leggourmandabb izlést kielégítő magyar és francia konyha. Penziórendszer 40 lírától feljebb. — Este tánc.

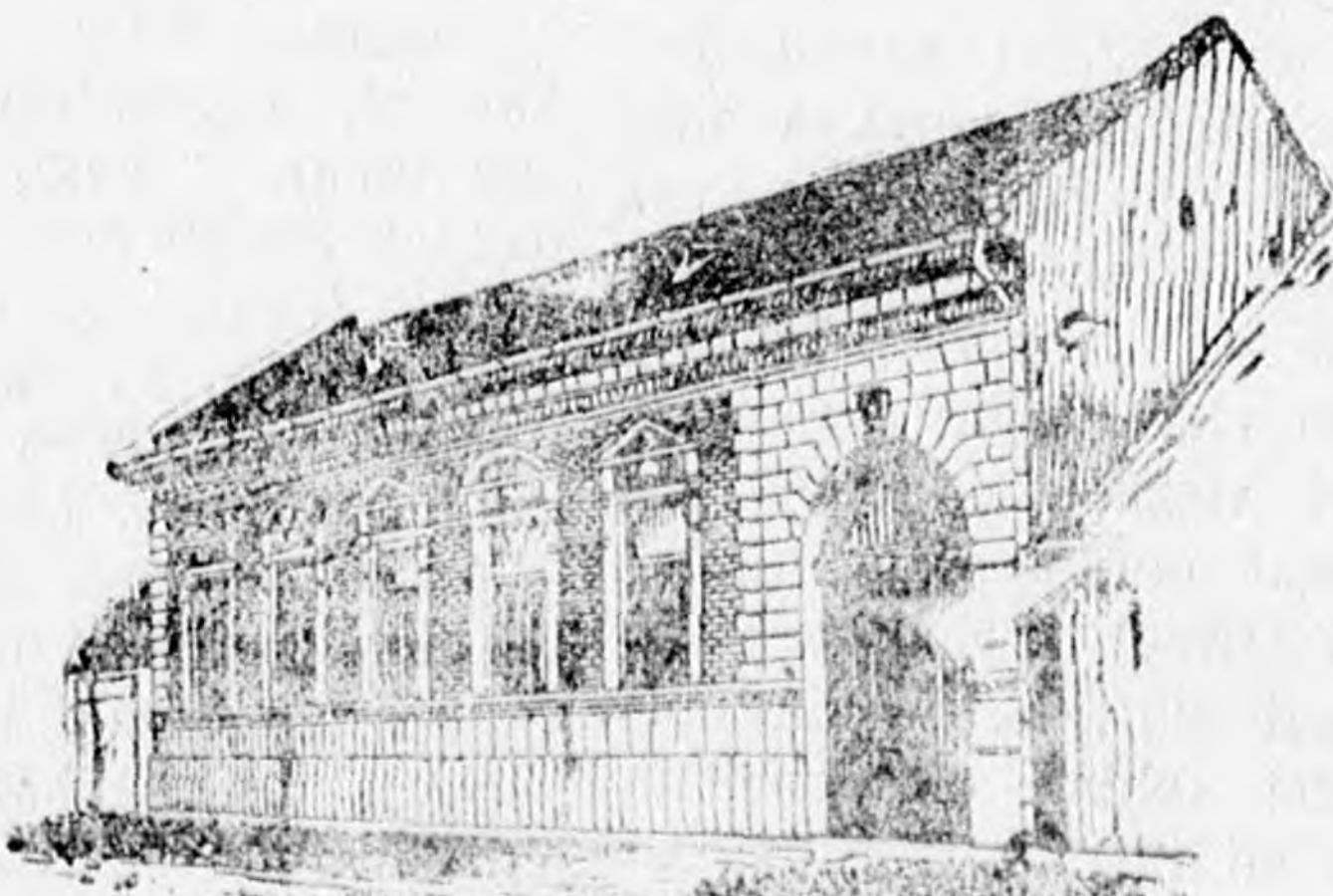
Bérlők: Dr. Illés István nagyváradi ügyvéd és neje

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

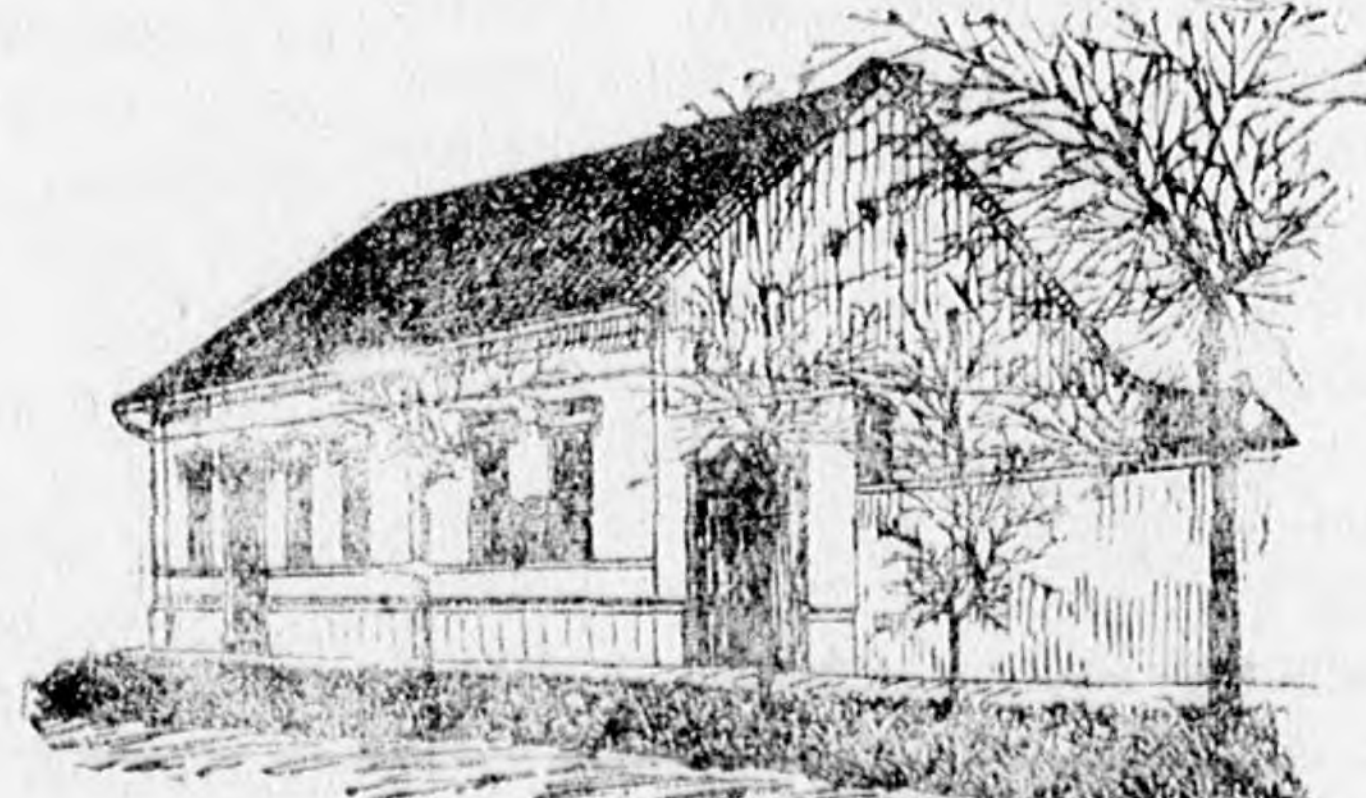
I. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeremény

Ez a három ház a sombori Rokkantsorsjegy
nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

III. nyeremény

Huzási jegyzéket az újságokban közzéteszük
Kapható mindenütt

Képviseleket és elárusítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Irásbeli ajánlatokat Rokkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Subotica, postafiók 43 címre.

Utánzatoktól
óvakodjunk

Valódi francia
LION NOIR CIPÓKRÉM
Főraktár:
Kaufmann Hermann bórkereskedőnél
Subotica, új helgiség volt „Narod” kávéház helyén
Nagy raktár
mindennemű butor bőrökben

„DAMA”
FEHÉRNEMÜSZALÓN

A legújabb szabású
ingbugyik, hálójn-
gek, kombinék, ho-
zott vagy saját
anyagból tűzsur-
ral, ptyoennel stb.

Elsőrendű üzletszerzőket keres
biztosító társaság csakis városok részére.

Biztosító társaság
jó helyi képviselőket keres
az egész Bácska részére.
Ajánlatok: **Kardos hirdetővállalathoz**
Novisad, Vilsonov trg 7. intézendők

DANICA PENZIO STARIBEČEJ
Értesitem a t. utazó és fürdő közönséget, hogy a
Staribecsei Danica Penzio vezetését a mai
napon átvettem. Utazóknak és fürdővendé-
geknek: egy egyágyas szoba 25 dinár, egy-
kétágyas szoba 35 dinár.
Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!
MARKÓ GEIRINGER üzletvezető

Olcsón és jól étkezhet
HOTEL „TAKOVO” ÉTTERMÉBEN
BEOGRAD — TERAZIJA
Elsőrendű bánáti konyha
Tiszta szobák
Német kiszolgálás
Abonenseket felvesszünk
SPITZLI TESTVÉREK
tulajdonosok

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Dr. SZEGŐ KALMÁN
ABBZIA
SZANATÓRIUMA
felnttek és gyermekek részére
Erősítő, edző, hízó és dietetikus kurák.
Gyermekek 6 éven felül kíséret nélkül is.
Minden nyári sport. Nagy parkok.
Saját strandfürdő 40 kabinnal.
Rádió. Svéd-torna.

SZARDINIA, RINGLI
tisztított szardella olajban v. sóslében
Oroszhallegolcsóbbankapható
Nagyban! Kicsinyben!
GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
A FŐPOSTA UTCÁJÁBAN

Az 1925-ös párisi világkiállításon
kítüntetett
BUTORMINTÁK
és egyszerűbb butorok olcsó, de csak elsőrendű kivitelben
Gayer Károly és Pál szakszertű vezetése mellett
Gayer Jakab butorgyárában Novi-Vrbas
készülnek
KÖZVETLEN ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉS PÁRISSAL

KINTLEVŐSÉGEI
BEHAJTÁSÁRA
SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLÁTOTT
FELSZÓLÍTÓLEVELEKET
SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS
NÉMET NYELVEN
400 drb (100—100 minden nyelven) Din. 140.—
800 „ (200—200 „ „) „ 200.—
200 drb egy nyelven — — — — — 60.—
500 „ „ „ — — — — — 100.—
1000 „ „ „ — — — — — 160.—
SZÁLLÍTÁS UTANVÉTEL
MINERVA-NYOMDA R. T.
SUBOTICA

ELADÓ
Előtét és kikapcsolható kalander
Fényezőgép
Nagy mosógép
Agytoll-gőzmosógép
Lift
Stvever 28 HP. fél-teherautó,
igen olcsó
Radiator fűtőtestekhez
Gőz- és vízcsövek
Gőzkazán
Közelebbit: LAZE KOSTIĆA ulica broj 13.

Jég! Hűtőház ekszportra! Jég!
Értesítjük az ekszportöröket, hogy
hűhűtésre és fagyasztásra teljesen
berendezkedtünk és azt szaksz-
rűen minimális árért eszközöljük.
Jég minden mennyiségben kapható
és kívánatra házhoz is szállítható.
Hamburger jéggyár Subotica
Telefon 566. 10031

ELSŐ SUBOTICAI
PAPIRZACSKÓGYÁR
F. BEDŐ SUBOTICA SENOE UL. 19.
TELEFON 436.
Ajánlja minőség és ár tekintetében első-
rendű és versenyképes papirzacskóit.
Kérjen mintát és árajánlatot.

**Fagylalt-
gépek**
BARZEL
VASKERESKEDÉS SUBOTICA
KUNETZ HÁZ

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARITÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁR JEGYZÉKET.
CSAK

BRACIA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ÉS REZARÚGYAR
SUBOTICA.
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

Vigyázat! Vigyázat!
Földbirtokosoknak, malmosoknak!
Üzemátalakítás miatt
eladók kazánok és gépek!
BAČKIUMETNIMLIN, PATRIA, BAČKA-TOPOLA
elad:
1. Egy 1902. évi gyártmányu, 338. szám 101.34 m. tűzfelülettel
bíró, 90 tüzerővel ellátott, 10 légkörös kitűnő állapotban levő
Schlick-féle gyártmányu befalazott stabil tűzcsöves gőzkazán.
2. Egy 1897. évi Blanskoi gyártmányu, 834. szám, 95.00 m. tűz-
felülettel bíró 70 tüzcsövel ellátott 10 légkörös szintén kitűnő
állapotban levő Breitfeld Danek-féle gyártmányu befalazott
stabil Tischbein gőzkazánt.
3. Egy Nicholson gyártmányu 1904 évbéli 727. és 728. szám
szelepes vezérművekkel bíró 120 P. S. kötéltájtásra beren-
dezett ellenkerékkel bíró, percenkint 120 fordulattal működő
kitűnő állapotban levő s üzemben megtekinthető Compand
Condensatoros kéthengeres stabil gőzgépet.
Mindezen gépek üzemben megtekinthetők.
Nevezett malom elfogad csíszolásra s rovátkolásra mindenféle hen-
ger, valamint mindenféle géprész átalakítást s javítást azonnali elkészítésre
teljes megelégedésre s a legkülönösebb árak mellett. 6186

KORZÓ MOZI

Julius 15-től 18-ig
Csütörtöktől vasárnapig
JACKIE COOGAN FILM!

Circus Days

ebben a filmjében a kis Jackie nemcsak fiú de leányszerepet is alakít, ő a cirkusz primadonnája

LIFKA MOZI

12—18. hétfő—vasárnapig
Egész héten!
BANKY VILMA
RONALD KOLMAN
világatrakolója

A FEKETE ANGYAL

Egy tiszta leányszív és egy, a háborúban megvakult tiszt szerelmi vergődése 6 felvonásban.
BANKY VILMA ma Amerikának legnépszerűbb művésznője és Lilian Gishnek egyetlen komoly riválisa.
Ilyen szép film még nem volt és egyhamar nem is esz.

HÁZASSÁG

Intelligens, csinos leányrokonomat férjhezadnám komoly jómódu, 40 éven felüli izr. uriemberhez. — Leveleket »Megfelelő hozomány« jellegűen továbbít a kiadóhivatal. 6151

Biztos egzisztenciával bíró 26 éves keresztény fiatalember, főkönyvelő egy forgalmas vidéki városban, levelezni óhajtana intelligens urileánnyal házasság céljából. Leveleket »Szüretre esküvő« jellegűen továbbít a kiadóhivatal továbbít. Diszkrétció biztosítva. 6170

Nyersolaj

ma a legjobb üzemanyag!
Ford autók és Fordson traktor tulajdonosok alakítsák át autójukat vagy traktorjukat nyersolajüzemre a nálam vásárolt **nyersolaj karburátorral**
Földvári Béla Staribecej

FOGLALKOZÁS

32 éves vaskereskedősegéd szerb, magyar és német nyelvismerettel, ki egyszersmind sóforvízvizsgálóval is rendelkezik 16 éves praksissal, azonnali belépésre megfelelő állandó állást keres, esetleg utazói állást is a Vaidaság részére. Megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbít. 6087

Keresek kis- és nagy munkában jártas órásseget július 15-iki belépésre. Schwáb Albert órásszerelő, Veliki-Bečkerek. 7010

Ford luxus kocsi

nyersolaj üzemmel
keveset használt
olcsón eladó
Földvári Béla
Staribecej

Női fodrászok, fodrásznők, hajvágók azonnali felvétetnek. »Pompadur« kozmetika, Városháza. 5928

2 dinár a cukrászsütemény

Institorisznál
Wilsonova ul. 44.

Kötőröket jó fizetéssel azonnala keresek. Farkas Pál, Mladenovac. 6114

Munkaadók figyelmébe!

Cukorrépa és tengeri szedést vállalkozom nagyobb és kisebb mennyiségben meggyezés szerinti földszám vagy havibér fizetésben. Kérlek azonnali levélneni választ. — Kollár József munkavállalkozó, Bačka-Topola, Poste restante. 6111

Fogtechnikust, elsőrangú erőt, keresek. Ajánlatot »Perfekt« jellegűen kiadóba. 6139

Borbélysegédet magas fizetéssel felvez Ficsor János, Starakanija. 6163

Előnyomdat

legújabb rajzokkal
főszereplővel
olcsón szállít
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyomdat
Berendezési Gyára
— SENTA —

Borbélysegédet felvez Hornok József, Baiski put 33. 6165

Fiatal műszerész, ki a varrógép és kerékpár javításokhoz ért, azonnali felvétetnek. Stern Adolf varrógépkereskedés, Subotica. 6159

Gyógyszerész, fiatal, azonnali alkalmazást keres, Meckerés »Szerény« jellegűen a kiadóba. 6162

Veszünk

jó karban levő
»Indrich« daráló
Eladunk

jutányos áron használt
cca 15 HP
»Klymax« nyersolaj motort
Brača Omer Novisad

Irodistanó, ki szerbül és magyarul tud és könyveléshez is ért, azonnala kerestetik. Cim a kiadóban. 6144

FIGYELEM!

Templom-, szobafestést és mázolás, valamint színház- és moziberendezéseket a legmagasabb igényeknek megfelelően a legolcsóbban végzi
KORVATH ALMÁSHI JÓZSEF
Subotica,
Skotus Viator utca 75.

Perfekt szakácsnő előkelelő házhoz ajánlkozok e hó 15. vagy aug. 1-re. — Cimeket a kiadóba kér. 6146

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válasz helyeg melléklend.

VÉTEL-ELADÁS

Figyelem! 15 ezer dinár egy MÁV láncos magánjáró kazán teljesen ép tüzszeletrénnel, 8 mm. kazán falvastagság. Glagany, Bánát, Varga géplakatos. 7025

Vilsonova 22. szám alatt egy modern hálószoba eladó és két szoba komforttal, orvosi rendelőnek vagy irodának 15-ikétől kiadó. 6106

Olcsó fogászat

minden
hétfő, szerda és pénteken
d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig
Suboticián
Jelačićeva ul. 1., I. emelet
Karadjordjev trg sarkán
Rudić kitérővel szemben
22 karátos aranykorona 200 D.
Double korona 100 dinár
Fehér fog 50 dinár
Fogházás 20 dinár

Felsőbácskai malom keres megvételre 1 db daratsütőt és 1 db 6 réti sikszitát kifogástalan, használható állapotban. Ajánlatokat kér ár és átvételi hely megjelölésével »Felsőbácska« jellegűen. 6123

Cséplőgép eladás.

Gépszem váratlan betegsége miatt azonnali eladom cséplőgépem. A gép kazánja 8 HP. Clayton-Secht cworl, a cséplőszekrény 48 colos Hoffher és Schrantz gyártmány.
RAKICS LÁZAR földbírtokos
Bácska-Palánka 6157

Két szoba-konyhás lakást keresek, esetleg butorozott szobát konyhasználattal. Cim: Beck, Pašičeva 7. terményüzlet. 6152

Dr. Farkić

gyógyintézet, BEOGRADBAN

Kezel:

Idegbetegségeket, neurasténia, hisztéria, epilepszia, nemifilisz, benuások, isiasz, stb.
Sebészeti-ortopéd megbetegedéseket; hátrgerincgömbüléseket, izületi és csonttuberkulózist, csontserüléseket, testi hibák stb., azonkívül reuma, skrofia, elhízás, vérszegénység.
Vizsgálóintézet: (hidroterápia) villamosággal (4 fülkés fürdő), mesterséges nappáradó (kvarc), szénsavas fürdő, eredeti póstyéniszap, medikó-mechanika, ortopéd-kezelés, masszáz.

Vizsgálat és kezelés Röntgen-sugarakkal.
KLINIKAI LABORATORIUM

Az intézet orvosa: Dr. C. Kajan sebészeti ortopédorvos.
Az intézet nyitva: reggel 7-től 12-ig, vasárnap és ünnepnap csak délelőtt.
Árak: külön szoba 150, 2-3 ágyas szoba 120 dinár naponként.
Félvilágosítással szolgál az intézet Beogradban, Knez Mihajlova venac 28, a Kallmezdannal szemben. Telefon 5-39.

Kétszemélyes

majdnem új, utazók, biztosító részére alkalmas,
30.000 dinár
ugyanaz, de dupla hátsó karosszériával, 600 kg teherre
35.000 dinár

Ford
5809

Klein Géza és Fiai
autor. Fordügynökség, Subotica

Alkalmi vétel. Kiállításról itt maradt négykerékű nagy tüzoltó-fecskendő, teljes felszereléssel, 50 m. sugártömlővel, 4 drb szivatótömlővel és kosárral, eladó. Bővebbet: Nemzetközi Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra 9. 6149

Pálínkatözők! Barack és gyümölcsipalínkat keresek megvételre. — Andrija Svarc, Zentai-ut 17. 6166

ELŐNYOMDAT

MÓDERNUL

FELSZERELVE

legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYÁRA
SENTA 257

Okland típusú autó, teljesen új, 1926-os gyártmány, teljes felszereléssel eladó. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra 9. 6148

Csónak

meghajtására használható kevésbé használt egy drb Ford motor és egy drb 35-40 HP. Daimler motor olcsón eladó. Megtekinthető Földvári Bélánál Staribecej. 4724

KÜLÖNFÉLE

Eleseréném szoba, konyha lakásomat, hozzá nagy udvar, disznóól, nagy speiz, két szoba konyhával. Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralja Aleksandra utca 9. 6147

Elsőrendű diétás és finom házikoszt kapható. Zmaj Jovin trg 3. Telefon 363. 5350

ORIENT

KELETI SZÖNYEGNAGYKERESKEDÉS
Subotica, Aleksandrova 13.

A holt-saison beálltával melyen leszállított árakon nagy kiárusítást rendez

Raktáron vannak még mindenfajta perzsa, afgán, turkesztáni és egyéb eredeti keleti szőnyegek, melyek vételkényszer nélkül mind meglekínthetők

Ne mulassza el az alkalmat. Női készítmények finom bőrből 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 15 dinár. Gyermekcipők 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vuikovics János (volt Kis Bazár) Rudičeva 3. 5883

Lószőr, tengerfű, grádli, butorszövetek, zsinórok, mindennemű kárpitós- és szőgyártókéllék nagyban és kicsinyben. Kérem ingvenmintákat! Trgovinsko d. d. Zagreb, Ilica 45. 5700

Specialis órajavitásokat legszakosítottan végez

Krekus
óra specialista
Subotica
Gyümölcsipiac 4.
Aranyművesek
során

Családi nyaralóhely! Tavasszal, nyáron és ősszel. Napfürdők Celje mellett Szlovéniában. Maximilian üdülőotthon Teharie-Celje. Szép, egészséges, hegyes vidék. Világos, lakályos szobák; dus, kiadó ellátás. Rádiószalon, park, játéktér, autó. Gyermekeknek 50%-os ármérséklés. Felvilágosítással és prospektussal szolgál a tulajdonos: Max Oswatitsch jun., Celje. 4934

Nem létezik

szeplő, málfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalóban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, hajfestés Innectoval, manikűr.

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN Saxonia kékkő és I-a raffia

alegolcsóbban kapható

Schaffer Róza
fűszerkereskedésében
a nagypóstával szemben

Egy vagy két butorozott szoba, konyhával, vagy anélkül augusztus 1-ére kiadó. I. Kumičićeva ul 40. 6122

Regruták! Nyugalmozott ezredes felvilágosítást ad katonai ügyekben és minden szabályozható kötelezettségekben. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra ul. 9. Subotica. 6150

Nagyobb városban forgalmas helyen kis üzletelhelyiséget keres. Ajánlatokat »Fióka« jellegűen a kiadóba kérek. 6121

Litográfiai MUNKÁK
Legújításokban
FISCHER ERNO
GRAFIKA MŰINTÉZÉSEBEN
SUBOTICA

Olcsó pálnka kapható az aratásra Franknáll Wilsonova ulica 22. sz. a. és pedig literenként 20 fokos törköly 28 dinárért, 18 fokos törköly 23 dinárért, fehér vagy silberbor 5 dinár, palackkör 3 dinár. 5842

Kiadó aug. 1-re nagy boltelhelyiséget, irodának is alkalmas, postával szemben. Wilsonova 20. Érdeklődni I. em. 5969

Központban udvari szoba kiadó butorral vagy anélkül — irodahelyiségnek alkalmas. I. Paje Kujundžića ul. 5. 6140

Nea-Crem

legmegbízhatóbb arc- és kézápoló

KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

Beltérmeletti névszobás lakás mellék helyiségekkel, kisebb e—két szobás lakások kaphatók. — Butorok, olajfeszvények, berzsaszőnyeg. Cadrop-szekerény, eladók. Langné, Paralelna ul., I. em. 6168

Butorozott szoba egy vagy két személy részére azonnali kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében, Ciril i Metod trg.

5 dinárért francia és angol nyelvű csoportban (praktikus Berlitz szisztem) órákat adok. Különórákban is. Párisban diplomált tanár zongora-órákat ad. Cara Lazara 20. Kujginja Sahovskaja. 6145

Gummi bélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska utca 25. Megrendeléseket »Bácsmegyei Napló« kiadóhivatala is elfogad.

Nőiszabászatit tanfolyamot tartunk 1926 július 1-től augusztus 1-ig. Tandí 400 dinár. Jelentkezni reggel 8 és 9 között a »Jelena« női divatszalonban Subotica, Kralja Aleksandra 11. háttul az udvarban földszinten. 4702